LIT

TRITONIC

Lucia Verona

Afacerea Clonegate

Don Juan şi ceilalți

Lucia Verona

Afacerea Clonegate

roman

Editura TRITONIC
2011

Lucia Verona

Afacerea Clonegate

Copyright © LUCIA VERONA 2011

Copyright © TRITONIC 2011 pentru prezenta ediție.

Toate drepturile rezervate,

inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

TRITONIC

Str. Coacăzelor nr. 5, București

e-mail: editura@tritonic.ro

tel. 0726738724

www.tritonic.ro

www.tritonic.ro/blog

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

VERONA, LUCIA

Afacerea Clonegate / Lucia Verona;

București: Tritonic Publishing, 2011

ISBN ePub: 978-606-8320-76-2

ISBN PDF: 978-606-662-08-6

ISBN print: 978-606-8139-83-8

Coperta: ALEXANDRA BARDAN

Redactor: BOGDAN HRIB

Orice reproducere, totală sau parţială, a acestei lucrări,

fără acordul scris al editorului, este strict interzisă şi se

pedepsește conform Legii dreptului de autor..

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Lucia Verona s-a născut la Arad, la vîrsta de zece ani a văzut filmul „Aida” şi atunci a început pasiunea ei pentru operă. A urmat Conservatorul din Bucureşti, dar şi-a dat seama (la timp) că nu va deveni o mare cîntăreaţă, aşa că după absolvire s-a dedicat literaturii.

Este autoarea mai multor volume de teatru, dintre care două, *Grand Hotel Europa* (2000) şi *Călătoarea şi Shakespeare* (2005) au fost distinse cu premiul pentru dramaturgie al Asociaţiei Scriitorilor din Bucureşti. Piesa ei *Vacanţa unei dive* a fost premiată în anul 2008 la Concursul de Comedie românească organizat de Teatrul de Comedie Bucureşti în cadrul FestCO. Unele dintre piesele ei au fost traduse şi prezentate în Franţa, SUA şi Italia. S-a remarcat şi ca prozatoare, cărţile ei *Don Juan şi ceilalţi* (*Cartea românească,* 1997), *Fără canguri* (*Tracus Arte,* 2009), dar mai ales romanul *Labirint obligatoriu* (*Albatros,* 2001, reeditat de Tritonic în 2010) fiind bine primite de cititori şi de critici. Din 2005, susţine rubrica *Citeşte!* din revista *Săptăm\na financiară.*

Este o prezenţă activă online, prin blogul:

http://luciaverona.blogspot.com şi site-ul *http://www.luciaverona.ro.*

În 2001, a început, împreună cu patru autori din Marea Britanie, un roman colectiv scris prin e-mail. Urma să fie un roman poliţist. Proiectul a fost abandonat, dar Lucia Verona a recuperat personajul creat pentru roman (nu și subiectul) și l-a folosit în piesa *Vacanţa unei dive*, apoi în romanul *Crima de la jubileu*.

În memoria lui
Hary Salem

AFACEREA CLONEGATE
DON JUAN ŞI CEILALŢI

Pentru fiecare femeie există
un seducător. Dacă-l întîlneşte,
îşi găseşte fericirea.
Søren Kierkegaard

Acest roman-document este o reconstituire fidelă, deşi nu chiar exhaustivă, a unor evenimente din trecut-prezent-viitor, în încercarea de a explica anumite evoluţii al căror sens a rămas şi rămîne în mare parte obscur. Pentru mai multă exactitate, am folosit extrase din presa vremii, declaraţii, mărturii, scrisori, bîrfe, zvonuri, stenograme parlamentare, confesiuni, legi, hotărîri judecătoreşti, poveşti, amintiri, vorbe şi tot ce am mai găsit prin sertare: eşarfe, mănuşi, fotografii, batiste, suveniruri, hărţi, cărţi, afişe, farduri, baloane, bomboane, hîrtie şi pix.

Partea I.
Curs scurt de istorie a clonării

La început a fost oiţa bîrsană pe nume Dolly, celebra clonă britanică, apoi au apărut cele două maimuţici americane, clonate şi ele după alţi maimuţoi. În mod firesc şi darwinist, cercetările au continuat în direcţia clonării umane. E drept că toate statele au fost împotrivă, au dat legi care interziceau copierea fiinţei umane şi finanţarea cercetărilor în acest domeniu, dar savanţii nu puteau fi opriţi din febra creaţiei şi nici nu s-au oprit, mai ales că ea, creaţia, îi făcea să se simtă mai mult sau mai puţin divini.

Într-o bună zi, de fapt într-o noapte, agenţiile de presă au anunţat că unul din laboratoarele de clonare, Eden 2, a pus la punct formula clonării umane. Singura problemă a savanţilor era pe cine să cloneze. O vedetă de cinema? Un cîntăreţ? Un om politic? Un savant de-al lor? Sau poate un top-model sau un campion sportiv...

Parlamentul statului respectiv, reunit în sesiune extraordinară, într-o şedinţă comună a celor două Camere, trebuia să decidă asupra primului clon cu faţă umană, pentru că, aşa cum s-a exprimat un lider de grup parlamentar din opoziţie, „clonare să fie, dacă o cer interesele naţiunii, dar să ştim şi noi!“

Primele luări de cuvînt au fost timide. Parlamentarii nu prea ştiau ce este clonarea, cum se face şi ce iese. Auziseră ei că este un procedeu de multiplicare, un fel de xerox biologic, dar cum se întîmplă practic lucrurile habar n-aveau.

Un tînăr deputat de la un partid aflat în mod tradiţional la guvernare, trecut întîmplător, dintr-o toană a electoratului, în opoziţie, a emis sugestia să fie chemat un expert. Cum parlamentul nu avea

experţi în clonare, a fost invitat chiar savantul care, după decenii de cercetări, se pregătea să fabrice oameni în serie.[1] Odată cu el a venit şi un savant mai mic, dar bărbos, asistentul şi, în acelaşi timp, ginerele savantului. El urma să traducă pe înţelesul tuturor ceea ce explica savantul cel mare în limbajul lui de specialitate, din care cei mai mulţi parlamentari (a nu se confunda cu majoritatea parlamentară) nu înţelegeau mare lucru.

Savantul a venit în Parlament cu o cuşcă mare, plină cu pisoi. Erau 30, identici, cenuşii, cu dungi negre pe spinare şi cu pete albe şi maronii pe partea dreaptă, cu un ochi albastru şi unul galben şi cu coada neagră. Conform dovezilor prezentate, pisoii erau clonaţi după Sissy, pisica unei prietene a fiicei savantului, care avea (pisica, nu prietena), din perioada anterioară clonării, aproximativ o sută de pui aduşi pe lume în mai puţin de şapte ani, fiind considerată, în lumea felinelor, mamă eroină. Pisoii semănau foarte bine cu Sissy, semănau şi între ei, dar parlamentarii au declarat că toate pisicile seamănă între ele, considerînd demonstraţia neconcludentă.

Un parlamentar îmbătrînit în opoziţie, cunoscut prin aceea că, deşi se bucura de imunitate de peste douăzeci de ani, nu luase niciodată cuvîntul în plen, în schimb dădea cu plăcere declaraţii presei şi începea de fiecare dată cu „protestez“ sau cu „aşa nu se mai poate“ sau „acest guvern de criminali şi de hoţi“, ieşi cu această ocazie la tribună. Nu era deloc fericit că trebuia să vorbească, dar n-avea încotro, era singurul treaz din cei trei membri prezenţi ai grupului său parlamentar format din unsprezece persoane. De emoţie, în locul foii pe care-şi schiţase cu cîteva minute înainte discursul, scoase din buzunar lista de cumpărături dată de nevastă-sa şi începu s-o citească.

Colegii lui nu observară nimic, pentru că nimeni nu era atent, doar preşedintele de şedinţă părea

uşor mirat, dar la urma urmei, fiecare are dreptul să spună ce vrea, e doar alesul cetăţenilor. La un moment dat însă, cînd după detergent pentru vase şi brînză de vaci urmă hîrtie igienică, lumea începu să ciulească urechile, iar următorul articol de pe listă – prezervative – făcu să izbucnească un hohot de rîs general. Deputatul, care nici acum nu-şi dădea seama ce citise, nu înţelese cauza neaşteptatei bune dispoziţii, aşa că, simţindu-se persecutat, recită la iuţeală „protestez“, „aşa nu se mai poate“ şi „numai acest guvern de criminali şi de hoţi este vinovat de ceea ce se întîmplă“. Acestă ultimă frază provocă aplauzele unei părţi a sălii şi tăcerea nedumerită a celeilalte părţi. Pentru că, după douăzeci de ani de opoziţie, partidul din care făcea parte distinsul deputat se afla acum la guvernare, iar preşedintele partidului ocupa un loc important în cabinet. Dar omul nostru era sincer. După două decenii de opoziţie, îi era greu să înţeleagă că statutul lui s-a schimbat şi că trebuie să aprobe cu entuziasm acţiunile guvernului, după ce se obişnuise de-atîta amar de vreme să le dezaprobe cu vehemenţă.

Acum însă nu era vorba de aprobarea sau dezaprobarea, cu sau fără entuziasm, a unei acţiuni guvernamentale, ci de luarea unei decizii într-o problemă fundamentală care privea, aşa cum spusese preşedintele de şedinţă, viitorul omenirii.

Fragmente de stenogramă[2]

Un deputat tînăr: *Domnilor colegi, eu sînt categoric împotriva clonării umane. Dacă pentru ameliorarea raselor animale clonarea poate fi utilă, în sensul că va asigura mai multă hrană pentru oameni, ameliorarea omenirii prin clonare mi se pare improbabilă. Iar ca procedeu de multiplicare, este inutil şi costă prea mult. Pămîntul este şi aşa suprapopulat, nu văd raţiunea pentru care trebuie să creăm oameni în eprubetă. Personal, încă nu am copii, dar dacă voi dori*

vreodată să am, voi folosi în acest scop metoda tradiţională, care are avantajul de a îmbina utilul cu plăcutul şi nu necesită tehnologii costisitoare (aplauze furtunoase, rîsete).

Un alt deputat: *Clonarea este un pas uriaş pentru omenire, este pasul pe care omenirea îl face spre a fi mai aproape de Dumnezeu. Căci Domnul l-a creat pe om după chipul şi asemănarea sa. Asta ce altceva este decît clonare? Şi de ce spus „Iubeşte-ţi aproapele ca pe tine însuţi“? Noi trebuia să fim clonii lui Dumnezeu, să fim asemeni Lui, dar diavolul ne-a învrăjbit, ne-a înrăit, ne-a făcut diferiţi de El.*

Un deputat din sală: *Trebuia să fim cloni şi am ajuns clovni!*

– Blasfemie! strigă un deputat creştin-democrat din sală.

Cu mari dificultăţi, preşedintele de şedinţă reuşi să îndrepte discuţia pe alt făgaş, presupus mai paşnic, o problemă mai mult filologică decît politică, mai mult gramaticală decît constituţională, dar extrem de importantă: de ce se spune clonă şi nu clon[3]?

Deputaţi şi senatori de la diferite partide se perindară prin faţa microfonului, expunîndu-şi părerea, convingerile, presupunerile, bănuielile, preferinţele. Savantul cel mare, invitat şi el la microfon, susţinu teoria că trebuie să fie un substantiv feminin, ca toate cuvintele cu sens asemănător – copie, imitaţie, parafrază, pastişă.

– Sau parodie! strigă din sală un parlamentar, dar chestorul îl chemă îndată la ordine. Doar se discutau probleme serioase.

Savantul era foarte convins de logica şi corectitudinea teoriei pe care o apăra şi poate că i-ar fi convins şi pe parlamentari, dacă nu s-ar fi ambalat şi n-ar fi făcut o gafă. Vrînd să dea mai multă greutate demonstraţiei, se avîntase pe terenul informaticii şi folosise, pentru englezul *directory,* traducerea *directoarea*. Asta i-a scos din

sărite pe parlamentari. Doar ştiau foarte bine, unii chiar din proprie experienţă, ce-i aia director.

– În franceză e tot feminin, *une clone,* preciză un deputat, membru în grupul de prietenie cu ţările francofone.

– În engleză este neutru, interveni un senator. Şi copilul nou născut este neutru.

Un alt senator, care fusese ambasador ani de zile într-o ţară asiatică, spuse că acolo cuvîntul respectiv (nu îndrăznesc să-l transcriu, din motive de decenţă) este masculin.

Se iscă o hărmălaie mai mare decît la votarea bugetului.

– Clonă! strigau unii.

– Clon! se încăpăţînau alţii.

– Clondir! propuse un deputat, iar preşedintele şedinţei abia după cinci minute reuşi să potolească hohotul de rîs.

Un deputat, profesor universitar şi filolog de felul lui, se apropie de microfon, îl potrivi la înălţimea necesară, îşi puse ochelarii, scoase din buzunar un carnet, bău puţină apă, apoi începu:

– Domnilor colegi!

– Doamnelor şi domnilor, se auzi din sală.

– Şi doamnelor, vă rog să mă scuzaţi. Doamnelor şi domnilor, trebuie să lămurim întîi de toate etimologia cuvîntului clon sau clonă, iar apoi să decidem asupra genului. Cuvîntul provine din grecescul **klon**, care înseamnă lăstar sau butaş şi a fost preluat de limbile engleză şi franceză în grafia **clone**. Este, într-adevăr, neutru în limba engleză, iar dicţionarul Webster îl defineşte drept, citez, „progenitura asexuată a unui individ (ca o plantă provenind din butăşire)“, am încheiat citatul. Iar în Larousse, **clone** apare ca „întreaga plantă provenind din multiplicare vegetativă“ şi este, regret că trebuie să-l contrazic pe unul din distinşii antevorbitori, substantiv masculin. Cu aceeaşi părere de rău, trebuie să-i atrag atenţia marelui nostru savant invitat aici că pe lîngă cuvintele

feminine copie, imitaţie, parafrază, pastişă, la care-mi permit să adaug parodie şi contrafacere, avem şi cuvîntul duplicat, substantiv neutru, mult mai potrivit în cazul de faţă.

Discursul filologului fu urmat de o serie de luări la cuvînt mult mai puţin gramaticale.

– Cum adică, progenitură asexuată?

– Vreţi să spuneţi că, după atîtea investiţii, clonele sau clonii nu vor avea sex?

– Poate să ne spună distinsul savant care este, dacă este, diferenţa dintre om şi plantă?

Savantul explică îndelung, lăsîndu-i pe parlamentari cu impresia că nici el nu ştie foarte exact diferenţa dintre om şi muşcata din fereastră, oricum, nu prea mare, cît despre sexul clonelor sau sex în general, asta era, în opinia lui, o falsă problemă. „Se acordă prea multă importanţă sexului şi nu înţeleg de ce“.

– La vîrsta dumneavoastră nici nu-i de mirare... se auzi din sală.

Preluarea integrală a codului genetic al unui individ trebuie să dea rezultate perfect similare cu ale donatorului, îi asigură el pe parlamentari, adăugînd un panegiric la adresa fecundării *in vitro*, mult mai igienică, mai productivă şi mai lipsită de riscuri decît cea naturală.

Dezbaterea se prelungi. În cele din urmă, parlamentul hotărî, cu o majoritate destul de firavă, ca produsul genetic masculin să fie **clon**, iar cel feminin, **clonă**, pentru a se respecta pricipiul egalităţii sexuale, pardon, al şanselor egale pentru cele două sexe.

Apoi Parlamentul intră în vacanţă, amînînd dezbaterea pe fond pentru prima săptămînă a viitoarei sesiuni. În timpul vacanţei, comisiile permanente urmau să obţină documentaţie suplimentară şi să elaboreze avizul necesar pentru discuţia în plen.

Între timp, în presă clonarea era în toi, titluri-bombă anunţau că în primul val va fi clonată

cutare sau cutare personalitate. Apoi venea purtătorul de cuvînt şi declara că încă nu s-a luat nici o decizie în acest sens. Clonarea era la modă, era ultimul răcnet, cîntăreţi de muzică uşoară, prelaţi, sportivi, manechine, miliardari declarau în ziare: „Vreau să fiu clonat“, iar un cotidian inaugurase rubrica foto „Clona zilei“. Părinţii îşi potoleau odraslele cu ameninţarea „Dacă nu eşti cuminte, te clonez“, golanii ieşeau la agăţat cu formula „Te fac o clonare?“, iar înjurătura sezonului era, evident, aţi ghicit, „tu-ţi clona mătii“, cu varianta „clona-te-aş“. Posturile de televiziune organizau dezbateri pe tema clonării, punînd accentul pe problema etică, desigur: „Ce s-ar întîmpla dacă ar fi clonat un criminal sau un dictator?“. Copiii se jucau „de-a clonarea“, adolescenţii mergeau la concertele de clon rock (care înlocuise hard rock-ul). Repertoriul teatrelor se adaptase şi el, în stagiunea estivală fiind programate numai comedii cu *qui pro quo*-uri, în care clasicii gemeni erau înlocuiţi de modernii cloni. O faimoasă reţea de localuri fast food lansase „clonburgerul“. Şi toată lumea fredona şlagărele verii: „Aş vrea să fii clonul meu, să ne iubim mereu“ şi „Hai să ne clonăm sîmbătă seara“.

Dezbaterile din parlament au fost mai animate ca oricînd. Au fost discutate, afirmate, negate, ţipate, urlate, generalizate, hiperbolizate, minimalizate, ridiculizate argumentele pro şi contra clonării umane.

Parlamentarii au abordat, în primul rînd, problema identităţii. Cine va fi clonul, cum se va numi, în ce relaţie se va afla cu donatorul sau donatoarea de gene. Chestiunea a fost însă abandonată, pentru că nici măcar cei mai înflăcăraţi adepţi ai clonării nu îndrăzneau să includă într-un text de lege un punct de vedere clar şi tranşant.

Marele savant a trebuit să răspundă la felurite întrebări privind durata medie de viaţă a clonului,

rezistenţa la factorii de mediu, capacitatea de adaptare la alt anturaj decît al originalului.

Un senator, liderul grupului parlamentar din Senat al unui partid de stînga, s-a declarat, în numele partidului său, categoric împotriva clonării, despre care a afirmat că „duce direct la sclavagism, pentru că duplicatul are un preţ de cost, deci poate fi vîndut“.

Au fost evocate şi combătute teorii rasiste, s-a vorbit despre eugenie, despre supraom, dar despre ce nu s-a vorbit? A fost invitat şi un psiholog, pentru că unii parlamentari doreau să afle ce simte un om cînd e clonat, adică atunci cînd vede că nu mai este unicat. Psihologul, un tînăr timid, cu ochelari şi îmbrăcat în blugi, vorbi cam neinteligibil despre supraeu, pulsiuni şi complexul lui Œdip, fără să-i lămurească prea bine pe aleşi, iar în concluzie spuse:

– Nu putem prevedea toţi factorii de risc, dar este foarte limpede că, dacă se aprobă clonarea umană, nu numai biologia, dar şi psihologia va deschide un nou capitol.

Ce capitol, cum va fi şi ce va cuprinde n-a mai spus. În sală, parlamentarii căscau sau citeau ziarul.

Mult mai mult decît psihologia i-au interesat pe parlamentari discuţiile privind dactiloscopia şi medicina legală. Un profesor de criminalistică, invitat ca expert, a manifestat serioase dubii în legătură cu oportunitatea clonării:

– Vom avea cloni cu amprente identice cu ale unor persoane, răufăcătorii vor profita de clonare pentru a induce în eroare justiţia. Metodele clasice de identificare vor deveni ineficiente, dar nici analiza genetică, pînă la această oră ultimul cuvînt în materie, nu va mai putea fi de folos. Putem să ne aşteptăm, deci, la o creştere spectaculoasă, chiar alarmantă a criminalităţii şi a cazurilor nerezolvate în momentul cînd clonii pe care vă pregătiţi să-i

faceţi cadou omenirii vor ajunge la maturitate, adică în mai puţin de 20 de ani.

Această afirmaţie agită din nou spiritele şi era cît pe ce să compromită aprobarea clonării. Parlamentarii ezitau să voteze în favoarea unui proiect ale cărui rezultate vor fi vizibile abia peste două decenii.

Atunci interveni din nou marele savant, cu precizarea că a fost pus la punct un procedeu de creştere rapidă, prin care un clon uman poate ajunge la maturitate în mai puţin de doi ani. Această posibilitate i-a înviorat pe parlamentari. A, dacă pot constata rezultatele experimentului încă în perioada mandatului, situaţia se schimbă, totul e O.K., se aprobă, se votează.

Aşa că s-a trecut la vot. „Vrem vot nominal, să se vadă cine se opune progresului“, cerură partizanii clonării. „Vrem vot nominal, să se vadă cine sînt criminalii care vor să distrugă omenirea“, declarară adversarii clonării. Deci, parlamentarii au spus da sau nu, în ordine alfabetică şi legea privind autorizarea, cu titlu experimental, a clonării umane a fost adoptată cu majoritatea de patru şeptimi necesară în ţara respectivă pentru legile organice.[4]

Dar cine va fi prima persoană clonată? Aceasta era întrebarea următoare la care erau chemaţi să răspundă parlamentarii. Ei, aici lucrurile s-au încurcat. Fiecare avea o propunere, o sugestie şi nimeni nu era de acord cu părerile celorlalţi. S-au făcut liste de personalităţi, au căzut toate la vot. Disperaţi, parlamentarii i-au propus savantului să se auto-cloneze. Acesta, mulţumind pentru încrederea acordată, a spus că se vede nevoit să refuze înalta cinste, fără să arate şi motivele. Unii au avut impresia că savantul era atît de convins de geniul său, încît nu suporta să mai existe cineva la fel. Tot ce se poate.

Atunci, cineva, nu se ştie exact cine, a venit cu ideea referendumului. Dacă parlamentul nu este în

măsură să decidă numele primului clonat, să se exprime poporul asupra acestei chestiuni. Toată lumea a fost de acord, s-a fixat data referendumului şi s-a trimis spre publicare în „Jurnalul oficial“ lista cu numele personalităţilor propuse pentru clonare, ca anexă la lege.

Iar ţara a început să se pregătească pentru referendum. Dar încă nu ştiţi nimic despre ţara în care s-au petrecut toate astea. Vă interesează? Hai să vă spun.

Insula. Aşa se chema, deşi, spre deosebire de alte insule, nu era înconjurată de ape. Dimpotrivă. Insula era înconjurată pe toate părţile de uscat. În acele timpuri lucrul părea aproape firesc.

Insula era o ţară mare, bogată, cu o democraţie avansată, economie de piaţă înfloritoare şi un nivel de trai printre cele mai ridicate. Ceea ce nu înseamnă că locuitorii ei erau scutiţi de neplăceri. De pildă, impozitele. Cui îi plac impozitele? Poate doar celor de la Fisc, dar numai cînd nu e vorba de impozitele lor personale. O altă problemă era ieşirea la mare.[5]

Într-un an, la alegerile prezidenţiale (Insula era republică), era cît pe ce să cîştige un candidat care promisese prelungirea bulevardului principal din capitala ţării în ambele sensuri pînă la mare. Contracandidatul lui avusese însă ideea construirii unui parc de distracţii cu specific marin şi apă importată din Oceanul Atlantic şi a primit mai multe voturi, veţi afla în pagina următoare de ce. Aşa că a fost ales, dar cînd să realizeze ceea ce promisese, şi-a dat seama că investitorii străini pe care mizase erau faliţi, cei autohtoni erau înţeleşi cu opoziţia şi începuseră deja prelungirea bulevardului, iar antreprenorii voiau să-l păcălească, aducîndu-i, în locul apei de mare, apă distilată, sărată artificial, produsă de un concern multinaţional dornic să pună mîna pe terenul de 857000 km^2 rezervat pentru marea cu sarea promisă.

Deci, vedeţi că insularii aveau şi ei problemele lor. Dar despre cea mai dificilă, mai complexă şi mai complicată dintre acestea încă nu v-am vorbit. Adică despre faptul că, în Insula, femeile constituiau majoritatea populaţiei. Foarte marea majoritate a populaţiei.

Asta se întîmpla de mai multe generaţii şi nimeni nu înţelegea de ce. Doar şi în alte ţări se năşteau mai multe fete decît băieţi, fără să existe o asemenea disproporţie. Femeile erau nemulţumite, pentru că-şi găseau foarte greu bărbaţi. Nici bărbaţii nu erau prea fericiţi, deoarece niciodată nu puteau fi siguri că din oferta supraabundentă de femei o alegeau pe cea mai potrivită. După numărul mare de divorţuri, ai fi putut crede că de obicei o alegeau pe cea mai nepotrivită. În realitate însă, erau mult mai multe femei potrivite decît bărbaţi potriviţi. Savanţii de la Institutul Insular pentru Studierea Problemelor Sexuale şi Demografice, deşi au făcut cercetări intensive şi exhaustive pe şoareci, broaşte şi maimuţe, n-au reuşit nici să afle de ce se năşteau mai multe fete decît băieţi, nici să descopere metoda ştiinţifică de a obţine cuplul ideal. Aşa că totul rămase şi pe mai departe neschimbat: se năşteau mai multe fete, cuplurile (neideale) divorţau, se creau alte cupluri, de obicei tot neideale. Şi existau foarte mulţi oameni singuri. Şi femei, şi bărbaţi. Dar mai ales femei.

Vă povesteam în pagina anterioară de acel candidat la preşedinţie care a primit mai multe voturi. Motivul nu a fost politic. Dimpotrivă. A fost ales preşedinte pentru că l-au votat femeile. Iar femeile l-au votat pentru că avea ochi albaştri şi o aluniţă pe bărbie, pe cînd contracandidatul lui era un tip şters, timid, neinteresant, fără aluniţă sau alte semne particulare. Ăsta-i adevărul, chiar dacă politicienii şi istoricii preferă să caute alte explicaţii.

Iar acum, în Insula se făceau pregătiri pentru referendum. Un referendum original, fără îndoială. De obicei, la o asemenea consultare populară, trebuie să se răspundă prin **da** sau prin **nu** la o întrebare simplă şi precisă, cum ar fi „Doriţi intrarea ţării în Uniunea Europeană?“(sau în NATO sau în altceva), „Sînteţi de acord cu sterilizarea cîinilor vagabonzi?“ ori „Acceptaţi reducerea săptămînii de lucru la patru zile?“. De această dată însă, poporul trebuia să opteze, ca la un scrutin parlamentar sau prezidenţial, pentru un nume de pe o listă, dar cel ales sau cea aleasă nu urma să-i reprezinte pe alegători în vreun for naţional sau internaţional, ci să devină principalul actor al noii revoluţii biologice.

Organizatorii erau preocupaţi de tipărirea buletinelor, atenţi ca ordinea alfabetică să fie strict respectată (se propusese iniţial ca ordinea să fie stabilită prin tragere la sorţi, dar s-a renunţat la acest procedeu care ar fi complicat lucrurile, dat fiind că lista cuprindea 459 de nume), iar campania televizată să fie imparţială, echitabilă şi neutră.

În mai puţin de două minute, un candidat trebuia să se prezinte, să spună din partea cui candidează, să explice de ce vrea să fie clonat şi de ce crede că acest lucru ar fi spre binele omenirii.[6]

Nici campania prin afişaj nu părea mai eficientă. Insula era înţesată de afişe mai mici şi mai mari, postere uriaşe, bannere de pe-o parte pe alta a străzii, fotografii zîmbitoare ale candidaţilor, cu textul „Clonaţi-mă!“, puse în cutiile poştale, manifeste aruncate din elicopter şi tot ce mai putea născoci mintea managerilor de campanie. Staff-urile electorale se întreceau în texte cît mai convingătoare: „Clonaţi-mă pe mine, ca să vă fie mai bine“, „Un clon pentru liniştea voastră“, „Clonează pentru tine“, „Să ne clonăm împreună viitorul“, iar asociaţiile civice îndemnau lumea să

se prezinte la referendum cu lozinca „Nu votezi, nu clonezi“.

Ziarele urmăreau îndeaproape campania, în măsura în care redacţiile puteau face faţă marelui număr de candidaţi. Aşa că scriau articole despre referendum şi despre clonare nu numai editorialiştii, analiştii politici şi reporterii parlamentari, ci şi ziariştii sportivi, cronicarii literari, muzicali şi dramatici şi autorii de cronică mondenă.

Au apărut şi primele sondaje. Dar înainte de a vedea rezultatele acestora, trebuie să vă spun că, Insula fiind un stat cu democraţie avansată, femeile erau reprezentate în număr mare pe „Lista clonării“, cum era denumit documentul. Totuşi, şansele lor de a fi clonate erau destul de reduse şi asta nu pentru că femeile insulare nu aveau încredere în suratele lor, ci, pur şi simplu, pentru că se ştiau prea multe. De, cu demografia nu te pui. Şi aşa erau mai multe decît bărbaţii, dacă se mai şi clonau, unde ar fi ajuns omenirea?

Dar vorbeam de sondaje. Institutele naţionale specializate, (unul naţional şi două sau trei independente), au trimis sute de operatori pe teren, pentru a încerca să afle cine avea şanse de a fi clonat în primul val, cine se afla în postura de outsider şi cine ar fi făcut mai bine să se retragă din cursă. Cu două săptămîni înainte de referendum, în capul listei se aflau, aproximativ la egalitate, Hercule, Robin Hood şi Don Juan, urmaţi de Hamlet şi de Einstein. Dintre femei, cea mai bine plasată era Jacqueline Kennedy-Onassis, pe motivul că, spuneau comentatorii, „a ştiut cu cine să se mărite, şi încă de două ori“.

Pe la jumătatea listei puteau fi citite numele lui Dante, Shakespeare, Don Quijote, Maradona, Michelangelo, Pasteur, Faust, Nadia Comăneci, Marie Curie, Mozart, Gorbaciov, Emma Bovary, Galileo Galilei, Michael Jackson, Madame Soleil, Eugen Ionesco, Picasso, Margaret Thatcher,

Napoleon, Naomi Campbell, Anna Karenina, Sigmund Freud, Sarah Bernardt, Madonna, Winston Churchill... Mai figurau, cu foarte puţine intenţii de vot, un celebru editorialist, doi comentatori de televiziune, o duzină de politicieni, între care şi preşedintele ţării, vreo trei profeţi, 28 de ingineri, 34 savanţi, 7 oameni de afaceri (inclusiv Soros, Rotschild şi Bill Gates), un gunoier şi mulţi alţii. Iar, cu voia dumneavoastră, ultimul pe listă, aşa cum indicau sondajele, era, nu se ştie de ce, Iulius Caesar.

Mediile de informare din Insula s-au aruncat îndată asupra favoriţilor, analiştii şi editorialiştii nu se mai ocupau decît de primii trei, ceilalţi candidaţi de pe „Lista clonării“ fiind lăsaţi în seama reporterilor începători şi trataţi, de-a valma, în pagina a doua a ziarelor, iar la televiziune abia mai reuşeau să se strecoare pe post.

Campania lui Hercule era foarte directă. Apărea, numai muşchi şi sudoare, îmbrăcat doar în celebra lui blană de leu şi se prezenta simplu, în cîteva cuvinte (se pare că nu ştia prea multe). Înşira cele 12 munci care l-au făcut celebru, promitea, în cazul că va fi clonat, încă 12 şi gata, pleca la următorul miting. La sugestia unuia dintre consilieri, o dată sau de două ori insistase asupra performanţei sale de a dezvirgina 50 de amazoane într-o singură noapte, dar această viziune sportivă asupra sexului nu a plăcut publicului feminin. Aşa că Hercule a renunţat la tema respectivă şi l-a concediat pe consilier, care s-a aciuat îndată pe lîngă un alt candidat. Dar Hercule n-a fost scutit nici de protestele ecologiştilor, care-l acuzau de exterminarea unor specii de animale cum ar fi Hidra din Lerna sau păsările stimfaliene, iar blana de leu pe care o purta o considerau o provocare. A încercat Hercule să se îmbrace o dată în costum şi cu cravată, dar efectul apariţiei lui a fost mult diminuat de această schimbare de „look“.

Robin Hood se prezenta drept „campionul luptei anti-corupţie“(locuitorii Insulei erau foarte sensibili la această temă) şi apărea mereu de mînă cu frumoasa Marian, dar, nu se ştie de ce, această dovadă de fidelitate n-a prea impresionat, aşa că în următoarele sondaje Robin Hood a trecut undeva pe la mijlocul listei.

Cît despre Don Juan... Sigur, unii dintre cititori s-ar putea întreba ce caută Don Juan pe Pămînt, cînd se ştie că a ajuns în flăcările iadului. Gurile rele spun că acolo, în iad, Don Juan le-a sedus în asemenea hal pe drăcoaice, că acestea nu-şi mai vedeau de treburile lor diabolice, ceea ce l-a obligat pe Lucifer, ca şef al instituţiei, să ia măsura disciplinară de a-l trimite pe Don Juan înapoi pe Pămînt, spre marea bucurie a femeilor şi spre disperarea bărbaţilor. Dar cine poate crede ce spun gurile rele? Eu, sigur, nu. Aşa că, mai tîrziu, l-am întrebat direct pe Don Juan, dar a preferat discreţia.

E nevoie să mai spunem ceva? Motivul prezenţei lui în top şi refuzul său de a-şi face campanie au devenit subiectul preferat al presei şi al conversaţiilor particulare. De fapt, el refuza chiar şi ideea clonării, dar cine avea timp să asculte aşa ceva? Disperaţi că favoritul lor nu cooperează, membrii comitetului lui de susţinere au facut ce-au putut şi ei, adică au aranjat difuzarea, la radio şi pe un post de televiziune, a operei „Don Giovanni“ şi programarea în cinematografe a filmului cu acelaşi titlu, au reeditat piesele lui Tirso de Molina şi Molière, ca şi alte lucrări cu acelaşi personaj.[7]

Unii ar putea să se mire de faptul că pe „Lista clonării“ figurau, de-a valma, persoane reale, personaje de ficţiune şi eroi de legendă, ca şi de coexistenţa lor în acelaşi timp şi în acelaşi spaţiu. „Totul e relativ“, explică Albert Einstein într-un miting de campanie, după care începu, la tablă, să-şi demonstreze teoria. Cei de faţă (pensionari,

gospodine, trecători, cerşetori, poliţişti, ziarişti) nu pricepură mare lucru, aşa că şansele lui Einstein de a fi clonat s-au redus mult.

Şansele de a fi clonat... Trebuie să precizez că legea nu oprea pe nimeni să fie clonat dacă doreşte. Referendumul se organiza doar pentru a stabili cine va fi primul om de pe Pămînt care va avea o sosie perfectă. Pardon, o copie genetic identică. El urma să fie studiat, ţinut sub observaţie, sub microscop, pînă se va constata dacă există sau nu efecte secundare ale clonării şi dacă da, care sînt acelea şi cum pot fi contracarate. În plus, prima clonare era gratuită pentru fericitul ales, în timp ce toţi ceilalţi se puteau clona numai pe bani grei, sute de mii de dolari, dacă nu milioane. Iar ca primă de risc, respectivului urma să i se ridice o statuie de bronz în centrul capitalei. În plus, avea gratuitate pe tren şi în mijloacele de transport în comun.

Iată de ce era important să faci parte din primul val de clonare, de ce campania pentru referendum ajunsese la cote înalte de isterie.

Veni şi ziua cea mare, ziua referendumului. Încă din zori, insularii începură să se prezinte în număr mare la urne, dovedind un deosebit spirit civic. Operatorii institutelor de sondare a opiniei publice (mai pe scurt: sondorii) pîndeau cetăţenii care ieşeau din secţiile de votare şi-i întrebau pentru cine au optat. Posturile de radio şi de televiziune transmiteau, din oră în oră, informaţii privind participarea la referendum.

Conform legii, votul s-a încheiat la ora 8 seara. Dotarea tehnică a Insulei era la cel mai înalt nivel, aşa că, imediat, telespectatorii au putut afla că participarea a fost de 83% din populaţie. Directorii institutelor de sondaje au anunţat şi ei, tot imediat, estimările pe baza datelor culese de sondori. Toate cele trei institute importante au dat, cu diferenţe minime, aceleaşi rezultate: pe primul loc, cu 50,57% din voturi, se afla Don Juan, urmat de

Maradona, cu 15,6%. Hercule era abia al treilea, cu 12,9%. Pe locul patru, Einstein, cu doar 6,4%, aproximativ la egalitate cu Madonna, dar din motive diferite. Spre marea lor uluire, oamenii politici nu primiseră nici un vot. Nici măcar preşedintele ţării. Desigur, rezultatele nu erau încă oficiale, dar un lucru se putea şti deja: primul om clonat din lume va fi Don Juan.

Televiziunile erau pregătite pentru dezbateri în direct, cu participarea primilor clasaţi. Maradona, Hercule, Einstein şi Madonna au făcut toată noaptea naveta între studiouri, spunînd pretutindeni aceleaşi fraze, aceleaşi glume, cu aceleaşi zîmbete. Numai primul clasat n-a participat la dezbateri, pentru că nimeni n-a reuşit să-l găsească. Don Juan dispăruse de parcă l-ar fi înghiţit pămîntul.

1 Numele lui era Leopold Olivier Himalay, dar, de cînd începuse cercetările pentru clonarea umană, semna cu modestie L.O.Him.

2 Am obţinut cu mare greutate stenograma şi cînd, în sfîrşit, am primit-o, am văzut că toate numele erau şterse cu marker negru. Un reporter parlamentar, care fusese prezent la dezbatere, şi-a amintit o parte dintre nume, dar şi pe astea cu aproximaţie şi nu vreau, Doamne fereşte, să dau vreun nume greşit. Mai bine fără.

3 Chiar aşa, nu v-aţi pus niciodată această întrebare? De ce? Vi se pare un amănunt lipsit de importanţă? Vă înşelaţi, doamnelor, domnişoarelor şi domnilor, dacă trataţi cu uşurinţă genul substantivelor, noroc că are cine să se ocupe cu seriozitate de această problemă vitală.

4 Legea se publică în anexă la prezentul document.

5 Care mare? De unde mare? Doar Insula era înconjurată, cum am spus, numai de uscat. Dar cîndva acolo fusese un fund de mare, fapt dovedit de fosilele descoperite de paleontologi, de cîntecele şi strigăturile despre marinari şi corăbii, precum şi de nostalgia congenitală a insularilor, care cum deschideau gura, cereau ieşire la mare.

6 *Cam greu să convingi în felul acesta că tu şi nu altul trebuie să fii ales!* (n.a.)

7 Este inutil să spunem că susamintitul comitet de susţinere era compus exclusiv din femei, aşa cum nu este nevoie de sondaje şi studii sociologice pentru a cunoaşte structura electoratului „captiv“, gata să-şi voteze candidatul preferat în orice condiţii.

Partea a II-a.
Viaţa lui Clon Juan

Nimeni nu ştia unde se afla cel ales pentru clonare, iar Maradona îşi făcea deja încălzirea aşteptînd să intre pe teren (Pe terenul clonării, evident), cînd, într-o bună zi, biroul de presă al institutului „Eden 2“ difuză un comunicat prin care anunţa, precum Papa, *urbi et orbi*, că experimentul se desfăşoară conform proiectului şi că operaţiunea de clonare, adică recoltarea de material genetic de la donator, a avut loc în condiţii satisfăcătoare.

Apoi au apărut primele imagini la televizor. Un fœtus minuscul plutea într-un bazin transparent, umplut cu un lichid albastru ca marea (ah, vechea nostalgie marină a insularilor!). Tuburi de cauciuc roz, subţiri, intrau prin pereţii bazinului pentru a asigura clonului apa, aerul şi hrana cea de toate zilele, adică hormoni, vitamine, minerale şi altele. Fœtusul creştea văzînd cu ochii şi foarte curînd telespectatorii putură să se convingă că e băiat. Lichidul amniotic artificial avea, pesemne, calităţi cu totul deosebite, pentru că în mai puţin de două luni pruncul-clon ieşi la suprafaţă şi începu să înoate în stil fluture. Era prezent şi un mamoş, care n-a prea avut ce face, nici măcar să-i lege buricul. De unde buric fără cordon ombilical? Nou-născutul... nu, nu poţi spune nou-născut unuia care a apărut pe lume ca Venus din spuma mării. Cum să-i zicem? Clonuţul? Bebeluşul? Bine. Deci, bebeluşul a fost imediat preluat de medici pediatri şi consultat, măsurat, întors pe toate părţile. Asta părea să-l distreze foarte tare. Era un prunc vesel, pe un doctor îl trase de păr, iar unei doctoriţe tinere îi puse o mînă pe sîn. „E clar!“ exclamară în cor medicii şi telespectatorii (totul era transmis în direct, la o oră de vîrf). „E foarte clar, este într-

adevăr clonul lui Don Juan!“ Doctoriţa roşi, era foarte frumoasă, cu ochi verzi şi păr ondulat, castaniu. Savantul clonator, bătrînul profesor L.O.Him, care condusese întreaga operaţiune de venire pe lume a bebeluşului (codificată „operaţiunea C“), scoase dintr-un termostat un biberon plin cu un lichid verde-lăptos, o culoare delicată, îmbietoare, cam ca îngheţata de fistic. În realitate, era lapte de capră îmbogăţit cu diferite substanţe de creştere. Clonul sorbi dintr-o înghiţitură tot laptele şi crescu îndată cu doi centimetri, după care scoase un „mee“ ca de ied.

Precum în poveşti, clonul creştea într-o zi cît alţii într-un an – sau ca să nu exagerăm, într-o lună cît alţii într-un an –, aşa că la nici şase săptămîni mergea şi vorbea, la şase luni învăţa să scrie şi să citească, la un an vorbea curent patru sau cinci limbi, iar o lună mai tîrziu termină liceul. Cu o zi înainte de a împlini 14 luni, clonul lui Don Juan (profesorul insista să i se spună Clon Juan, dar numele acesta nu prea-i plăcea clonului) îşi începu viaţa sexuală, pe furiş, cu o asistentă roşcată care-i lua sînge pentru analizele cotidiene. Profesorul fu scandalizat cînd află. Altfel plănuise el lucrurile, totul trebuia să se desfăşoare sub supraveghere, nu aşa, pe ascuns, cînd avea clonul chef. Dar cînd nu avea Clon Juan chef?

Tînărul clon reuşi în scurt timp să seducă şi să abandoneze practic tot personalul feminin al institutului. E drept că femeile respective aveau tocmai misiunea de a se lăsa seduse şi abandonate de clonul lui Don Juan, în interesul cercetărilor, firește, aşa că nimeni n-a opus nici cea mai mică rezistenţă.

Se purtau cu el de parcă ar fi fost o orhidee rarisimă sau o bijuterie, un diamant ca „Regentul“ sau „Koh-i-noor-ul“. Era mult mai bine tratat decît un om. Dar şi costase mult mai mult, o avere, aşa că a început să i se spună „Scumpule“, la propriu, evident. Iar femeile îl alintau „Scumpi“.

Cu excepţia aventurilor amoroase, viaţa lui Scumpi (porecla asta o accepta cu mai multă plăcere decît numele de Clon Juan) nu era prea interesantă în institut. Dimineaţa, de cum se trezea, i se făceau toate analizele, apoi lua micul dejun şi se îndrepta spre sala de studiu. Avea o bibliotecă imensă la dispoziţie, dar în locul cărţilor de filosofie, istorie sau biologie recomandate de profesor şi chiar în locul romanelor de dragoste despre care îi vorbeau asistentele, el citea – dacă asta se putea numi citit – benzi desenate şi reviste pornografice, cumpărate de departamentul aprovizionare pentru ca tînărul să aibă o cultură cît mai vastă. Numai că în afară de ce v-am spus şi de două-trei cărţi de aventuri, Clon Juan-Scumpi nu citea nimic şi era clar că nu va deveni un intelectual fin. De altfel, nimeni nu se aştepta la aşa ceva. El era clonul lui Don Juan, cu acesta trebuia să semene, pe urmele lui trebuia să calce.

Savantul era fericit, experienţa reuşise şi nu avea nici o îndoială că Parlamentul va legifera autorizarea permanentă a clonării. În ziua în care Clon Juan împlini doi ani (dar arăta şi se comporta ca un bărbat de 24-25 de ani), profesorul organiză o mică recepţie, numai cu personalul laboratorului şi comisia parlamentară de supraveghere a clonării, dar, spre deosebire de toate celelalte faze ale vieţii clonului, de data aceasta televiziunea nu era prezentă. „Lumea se distrează mai bine fără camere de luat vederi“, îi explică profesorul şefului comisiei, care, ajuns la a treia cupă de şampanie „Veuve-Clicquot“, aprobă cu entuziasm: „Aşa e, profesore, ne simţim mai bine între noi!“. Petrecerea dură pînă tîrziu după miezul nopţii, iar Clon Juan se comportă ca un amfitrion perfect, umplînd la nevoie paharele domnilor şi făcînd curte doamnelor.

Dar dimineaţa, cînd obişnuitul comando medical intră în camera lui Scumpi, găsi patul gol, frumos strîns şi nici urmă de clon. Dispăruse fără urmă.

Savantul, şocat de fuga clonului, telefonă la poliţie, la Salvare, la Parlament şi ceru ajutor pentru recuperarea fugarului, după care reuni personalul laboratorului şi le puse tuturor în vedere să-şi ţină gura. Dispariţia preţiosului clon nu trebuia să ajungă în presă. Dar oricîte măsuri s-ar fi luat, fuga clonului nu putea fi ţinută prea mult timp secretă. Oamenii se obişnuiseră să-l vadă în fiecare seară la televizor şi nu puteau fi păcăliţi prea uşor cu imagini de arhivă.

Aşa că ziarele titrau cu litere mari „Clonul a evadat“ sau „Clon Juan printre noi“; o gazetă de scandal povestea cu lux de amănunte fuga clonului în portbagajul maşinii unui deputat, unde ajunsese cu concursul tinerei asistente cu care ar fi trebuit să-şi petreacă noaptea; iar în birouri, la piaţă sau la coafor puteai auzi:

– L-ai văzut? Se zice că e în oraşul nostru.

– Ei, dacă l-aş întîlni eu...

Zilnic puteai citi notiţe despre apariţia clonului în diferite locuri, evident, în compania cîte unei femei. Dar nici oamenii profesorului, nici cei din serviciile secrete nu reuşiră să-l găsească. Aşa cum nici pe adevăratul Don Juan nu-l găsiseră, deşi îl căutau de peste doi ani. Cînd această informaţie ajunse în presă, oamenii începură să-şi pună întrebarea: „Bine, dar cum a fost clonat dacă nu a fost găsit?“. De aici pînă la insinuarea că junele cunoscut sub numele de Clon Juan sau Scumpi ar fi, în realitate, clonul altcuiva, nu mai era nici măcar un pas. Ca să se apere de această acuzaţie, care, conform legii, ar fi atras sistarea imediată a cercetărilor, profesorul prezentă dovezile.

Pentru că Don Juan nu fusese găsit în timp util pentru clonare, agenţii institutului Eden 2 investigaseră cercul de cunoştinţe al acestuia – operaţiune destul de amplă, dacă ne gîndim la dimensiunile listei lui Leporello. În cele din urmă, un agent descoperise, în medalionul pe care-l purta la gît una dintre iubitele eroului, o şuviţă de păr

păstrată cu sfinţenie în amintirea vremurilor bune de altădată. Detectivul reuşise (ziarele nu menţionau cum) să sustragă o parte din şuviţă, adică 10-15 fire, prin a căror despicare în patru şi alte operaţiuni specifice se putuse obţine materialul genetic necesar pentru clonare. Se răspîndi şi zvonul că din firele respective se mai pot obţine zeci de Don Juani (sau Cloni Juan, cum vi se pare mai corect), ba mai mult, că operaţiunea respectivă ar fi în curs.

Departe de a stimula imaginaţia romantică a insularilor, istoria şuviţei lui Don Juan induse o adevărată psihoză. De unde tuturor le plăcuse ideea clonării, acum, cînd vedeau cît de uşor poate fi clonat un om, treaba începu să-i deranjeze, ba chiar să-i sperie. În ziare apăreau articole intitulate „Clonare pe furate“ sau „Nu vă lăsaţi clonaţi!“. Frizerii şi coafezele ajunseră în pragul falimentului, nimeni nu mai venea la tuns, iar cei care aveau totuşi curajul, soseau înarmaţi cu mături şi pungi de plastic în care-şi luau acasă preţioasele fire tăiate. Se renunţase şi la tradiţionala tăiere a moţului la copii şi pe stradă nu mai vedeai decît bărbaţi pletoşi şi bărboşi şi femei cu coc sau cu coadă de cal. Nu aveau de lucru nici manichiuristele şi pedichiuristele, oamenii preferau să se descurce cum puteau, la domiciliu, decît să fie clonaţi fără ştirea şi voia lor. Laboratoarele de analize medicale şomau, pentru că nimeni nu voia să i se ia sînge, nimeni nu mai venea cu borcănelul dimineaţa, doar accidentaţii aduşi cu ambulanţa se lăsau analizaţi, că n-aveau încotro. Nici situaţia dentiştilor şi a chirurgilor nu era mai bună. Bolnavii nu mai admiteau, nici măcar dacă primeau ciubucuri grase, să li se extragă vreun dinte, o piatră de la rinichi, amigdalele sau, Doamne fereşte, apendicele.

Deci, după cum subliniau editorialiştii în articole consacrate „Afacerii Clonegate“ (o denumire nu prea originală), Don Juan fusese

clonat împotriva dorinţei sale şi fără măcar să fi fost anunţat în prealabil. Legea clonării fusese încălcată, constată comisia parlamentară de specialitate, reunită de urgenţă, şi transmise cazul procuraturii, iar profesorul fu obligat să plătească o amendă şi să promită că nu mai clonează pe nimeni fără să-i ceară voie.

Perioada care a urmat a fost destul de confuză şi nimeni nu ştie foarte exact cum s-au întîmplat lucrurile în realitate. Se zvonea că Don Juan, cel autentic, şi-ar fi făcut apariţia, după o lungă absenţă. Alt zvon susţinea că Don Juan nu e Don Juan, ci Clon Juan, care se dă drept Don Juan. Unii spuneau că Don Juan şi Clon Juan sînt înţeleşi să se dea unul drept celălalt. Alţii ştiau sigur că nici măcar nu s-au întîlnit. Despre clon se mai spunea că, profitînd de absenţa originalului, se dădea fără ruşine drept Don Juan, iar femeile îşi dădeau seama de eroare prea tîrziu, adică doar atunci cînd descopereau că nu are buric.[8]

În statisticile oficiale, numărul femeilor părăsite crescu îngrijorător. În privinţa motivului, părerile erau împărţite: unii îl acuzau pe adevăratul Don Juan, iar alţii considerau că este doar un efect secundar, neplăcut, dar nu foarte grav, al clonării. Ca o mîncărime sau o indigestie.

Dar cum orice minune ţine doar trei zile (la englezi, nouă, oricum, nu mai multe), încet-încet lumea se linişti. Alte subiecte erau la ordinea zilei şi în prima pagină a ziarelor, alte probleme îi frămîntau pe parlamentari. Cu teamă, apoi cu nepăsare, femeile începură din nou să meargă la coafor, iar bărbaţii să se tundă.

Viaţa revenise la normal, ceea ce nu era, de fapt, deloc normal, pentru că profesorul L.O.Him, în laboratorul Eden 2, continua să cloneze, să creeze noi variante de Don Juan din aceeaşi şuviţă. Acum nu un phoetus, ci aproximativ o sută zburdau în bazinul transparent cu lichid amniotic artificial, într-o formulă îmbunătăţită. Numai bazinul

rămăsese transparent, pentru că televiziunea, după ce difuzase un reportaj cu titlul „Clonarea – o afacere murdară“, nu mai avea acces la Eden 2. Dar pe cine mai interesa clonarea?

În această atmosferă călduţă – de fapt, caldă de-a binelea, pentru că venise vara, copiii erau în vacanţă, familiile plecau la munte sau la mare[9], politicienii la fel şi chiar ziarele păreau toropite –, în această dulce perioadă de lenevie generală, clonarea umană ajunse brusc din nou în prim plan, prin două evenimente care au zguduit Insula.

Întîi a explodat bomba cu cloni, cum s-a exprimat ziarul „Bomba zilei“ în ediţia din dimineaţa unei frumoase zile de august. Bazinul cu lichid amniotic artificial cedase la presiunea celor o sută de cloni care voiau, toţi odată, să iasă la suprafaţă. Iar clonii, renunţînd la avantajele vieţii de laborator, s-au răspîndit în lume. Unii au nimerit în medii de creştere rapidă, devenind foarte repede Don Juani (Clon Juani sau Cloni Juan) în toată firea, alţii, cu mai puţin noroc – sau poate mai mult, e o problemă de punct de vedere –, au ajuns în medii mai tradiţionaliste, primind lapte matern sau, de cele mai multe ori, lapte praf şi fiind crescuţi şi educaţi laolaltă cu copiii veritabili.

A doua ştire bulversantă a fost arestarea lui Don Juan. Cel adevărat, evident. Originalul clonilor. Era acuzat de crimă şi toate dovezile arătau că îl ucisese pe clonul său. Este vorba de Scumpi, primul Clon Juan din serie. Cazul fusese încadrat ca omucidere din culpă, deşi la procuratură au fost luate în considerare şi variantele de pruncucidere sau clonucidere, aceasta din urmă nefiind încă prevăzută de codul penal.

Don Juan îşi recunoştea fapta, dar se încăpăţîna să susţină că este nevinovat şi că nevinovăţia lui este atît de clară încît nu are nevoie de avocat.[10]

Ziarele declanşară îndată o campanie anti-Don Juan, iar Liga pentru apărarea drepturilor clonului organiză un marş şi un mare miting de protest. În

aceeaşi seară, la televizor, oamenii putură să vadă vreo 40-50 de persoane şi două pancarte. Pe ele scria „Don Juan asasin“ şi „Clonii sînt semenii noştri“. Numai că, printre participanţi, telespectatorii avură posibilitatea să-i recunoască pe ceilalţi cloni ai lui Don Juan, mă rog, pe cîţiva dintre ei. Interesant este faptul că nu păreau să aibă toţi aceeaşi vîrstă, deşi proveneau din aceeaşi şuviţă de păr. Unii erau tinerei, cei mai mulţi, dar se afla printre ei şi unul cu păr grizonant, exact genul despre care se spune „un Don Juan tomnatec“. Invitat la televiziune să explice fenomenul, profesorul L.O.Him emise presupunerea că respectivul clon a nimerit într-un mediu de creştere mai accelerată şi că, la nici doi ani împliniţi, este posibil să moară de bătrîneţe, cu toate semnele acesteia. Apoi, pe un ton vehement, profesorul ţinu un rechizitoriu la adresa lui Don Juan, acuzîndu-l de desfrîu, crimă, distrugerea unui bun public de mare valoare, pînă sună un telespectator care întrebă dacă nu cumva profesorul, aflat în şomaj tehnic, şi-a luat o jumătate de normă la procuratură. Majoritatea telefoanelor erau însă anti-Don Juan şi, aparent paradoxal, proveneau mai ales de la bărbaţi. Mai sună şi o femeie, cu o voce destul de înaltă, bine impostată şi cu dicţie foarte clară; pe un ton vesel şi lejer, anunţă că peste două zile, fan-clubul Don Juan organizează un miting. Strecurat între o diatribă a savantului şi o lamentaţie a unui soţ înşelat, anunţul trecu practic neobservat de participanţii la dezbatere.

Să revenim însă la eroul nostru, adevăratul Don Juan. Văzînd că opinia publică îi este ostilă, el decise, în cele din urmă, să se adreseze totuşi unui avocat. Dar nu oricui, ci celui mai bun. Aşa că o rugă pe una din vizitatoarele lui[11] să afle cine este cel mai bun avocat din Insula.

Chiar a doua zi (se ştie că femeile sînt eficiente), nu numai că avea numele şi numărul de telefon al

avocatului, dar acesta veni în persoană să stea de vorbă cu el. Era un penalist cu multă experienţă şi devenise celebru prin faptul că nu pleda decît în cazurile unor nevinovaţi acuzaţi pe nedrept. Nu pierduse în lunga lui carieră decît un singur proces, dar pînă la urmă, la recurs, tot reuşise să-şi salveze clientul. Era un om căruia îi plăcea să se bucure de viaţă, îi plăcea confortul, iar ca să şi-l asigure, avea nevoie de bani mulţi. Aşa că el nu proceda ca avocaţii sau detectivii particulari din filme, despre care te întrebi din ce trăiesc dacă acceptă atîtea cazuri fără plată. Dimpotrivă, pretindea şi primea onorarii mari, din care-şi construise o vilă în cel mai elegant cartier al oraşului şi ducea o viaţă lipsită de griji. Avea aproape zilnic invitaţi la masă, îi plăcea să mănînce bine, ştia să gătească[12]; de două ori pe săptămînă mergea cu nevastă-sa la Operă şi o dată, singur, la un cabaret; fuma două pachete de ţigări pe zi şi, spre disperarea medicilor, era sănătos tun.

Intră în celula celebrului său client pufăind din ţigară. Don Juan strîmbă din nas. Nu era fumător (cu viaţa pe care-o ducea, era firesc) şi nu suporta fumul.

– N-am pomenit un client mai mofturos şi mai suspicios, mi se plînse apoi avocatul. Am vrut să glumesc, să destind atmosfera şi i-am spus poanta aceea veche cum că suma tuturor viciilor rămîne aceeaşi.

– Şi? S-a supărat?

– M-a privit surprins şi mi-a comunicat, pe tonul folosit probabil de statuia comandorului cînd au avut acea plăcută conversaţie, că el nu are vicii. Tipul este complet amoral! A ajuns o dată în infern şi tot nu renunţă.

– Dacă ar renunţa, n-ar mai fi Don Juan şi nu l-ai mai apăra în proces.

În mod ciudat, în cursul procesului s-a insistat mai puţin asupra uciderii clonului, cît asupra vieţii personale a acuzatului – dacă se poate vorbi de

viaţă personală la o persoană atît de publică. Amicul meu, avocatul, a trebuit să demonstreze că între Don Juan şi clonii săi existau unele diferenţe şi că de comportamentul dezmăţat al clonilor nu era vinovat Don Juan, ci profesorul L.O.Him, care a făcut clonarea aşa cum făcea domnul Jourdain proză, adică fără să ştie.

Cu aceeaşi ocazie au ieşit la iveală şi imperfecţiunile Legii clonării, în care nu se preciza nimic despre cloni, despre relaţia cu originalul, despre statutul lor social, dar în primul rînd despre cel biologic. Asta era, de fapt, cheia procesului. Este clonul un om sau nu? Legea nu preciza acest lucru. Şi, trebuie să recunoaşteţi, nu-i totuna să judeci pe cineva pentru uciderea unui om sau pentru a unei vietăţi fără identitate.

Profesorul L.O.Him, constituit ca parte civilă, a încercat să convingă juriul că uciderea clonului era la fel de gravă ca şi uciderea unui om, ba chiar mai mult decît atît. Venind cu un vraf de registre şi facturi, el demonstră că paguba produsă bugetului public prin uciderea clonului era uriaşă, preţul de cost al acestuia fiind de aproximativ 5 milioane de ori mai mare decît al unui om.

– Atunci ce rost mai are clonarea? întrebă judecătorul.

Profesorul avea şi un motiv foarte personal să-l urască pe Don Juan, deoarece unica lui fiică, singurul lui copil natural (adică al lui şi al nevestii), fugise cu un clon, deci cu unul din copiii lui artificiali, ceea ce aproape că aducea a incest. Ca să nu mai vorbim de faptul că soţul părăsit – vă mai amintiţi, era asistentul savantului – plîngea toată ziua de durere, în loc să muncească. Supărat, profesorul spunea pe toate drumurile (adică în ziare şi la televiziune) că, de fapt, el de la bun început a avut îndoieli şi nu i-a plăcut ideea de a-l clona pe Don Juan, dar ce să facă dacă aşa a fost rezultatul referendumului, de, are şi democraţia unele dezavantaje. Mai încercă şi metoda

compromiterii acuzatului, aducînd în instanţă dovezi şi martori despre activitatea lui de seducător. Chiar aşa s-a exprimat: „activitatea de seducător“. Numai că pe lista martorilor nu figurau decît două femei. Restul erau soţi încornoraţi sau taţi ultragiaţi.

8 *Evident, este vorba de femeile care nu-l întîlniseră niciodată pe adevăratul Don Juan, altminteri confuzia n-ar fi fost posibilă. Deşi arăta exact ca el şi avea acelaşi magnetism prin care atrăgea femeile, clonul era lipsit de nobleţea şi cultura cavalerului, ca şi de pregătirea lui fizică. Crescuse prea repede şi învăţase prea puţin? Poate. În tot cazul, reuşea să facă impresie asupra femeilor mai puţin pretenţioase şi asta-i ajungea. Uneori, le ajungea şi lor.*

9 *Care mare? Doar Insula nu avea ieşire la mare, chiar eu v-am spus-o. Ei şi? Pentru cei cu bani se găseşte întotdeauna o mare.*

10 *Ciudată a fost, de fapt, comportarea lui încă de la început, cînd în loc să fugă de la locul crimei sau să telefoneze la poliţie, l-a sunat pe savant şi i-a spus:*

– Clonul tău cel drag nu mai este, l-am lichidat.

Poliţiştii, cînd au ajuns la faţa locului, au avut de-a face cu o problemă nemaiîntîlnită: pe jos era un individ mort, iar într-un fotoliu, aşezat comod, picior peste picior, dar cu spada în mînă, stătea acelaşi individ, cu totul şi cu totul viu. De unde să ştie ei care-i omul şi care-i clonul? Aşa că nu l-au arestat pe Don Juan decît după ce s-au convins că mortul de pe jos nu avea buric. (n.a.)

11 *Foarte multe femei veneau să-l viziteze pe Don Juan în arest; îi spălau cămăşile, îi aduceau mîncare, cîte o sticlă de vin, fulare şi mănuşi împletite de ele, pulovere, dar ce nu-i aduceau? Ar fi putut să-şi deschidă un magazin cu obiectele strînse, dacă n-ar fi avut alte probleme pe cap.* (n.a.)

12 *Aşa ne-am şi împrietenit, după un interviu, i-am dat o reţetă de salată de stridii afumate, apoi pe cea, ultrasecretă, de paste cu urdă şi spanac, iar de la el am primit o reţetă de peşte cu sos de creveţi şi capere... dar de ce vă spun eu toate astea? Doar nu scriu o carte de bucate!* (n.a.)

Partea a III-a.
Procesul lui Don Juan

Cînd i-am spus că vreau să public documentele autentice din timpul procesului lui Don Juan, avocatul mi-a adus un vraf de hîrtii, luate la întîmplare din dosar. Cum în ziua respectivă aveam alte treburi, am trimis documentele la tipar aşa cum erau şi abia cînd am primit corectura am văzut despre ce-i vorba. Era prea tîrziu ca să mai pot schimba ceva şi inutil să mă iau cu mîinile de cap. Aşa că am corectat două-trei virgule şi gata. Nu-mi asum răspunderea pentru afirmaţiile din aceste documente, iar cu unele nici nu sînt de acord, dar autenticitatea lor nu poate fi pusă la îndoială.

„Lumea încă nu a înţeles rolul femeii pe Pământ“

Publicăm în cele ce urmează interviul acordat de Don Juan, în exclusivitate, unui reporter al ziarului nostru. Am păstrat textul integral, chiar cu riscul unor lungimi şi al unor repetiţii, deoarece este unicul interviu realizat vreodată cu această mare personalitate a tuturor timpurilor.

Reporterul: Ce-aţi simţit cînd aţi aflat de existenţa clonului?

Don Juan: Ce-am simţit? Am simţit că sînt un salam, un fier de călcat, un automobil sau orice alt obiect fabricat în serie.

Reporterul: Da, înţeleg, orgoliul. Vă credeaţi unic...

Don Juan: Domnule, eşti un idiot! Chiar sînt unic! Dar şi dumneata, aşa idiot cum eşti, eşti unic. Fiecare om de pe Pământ este un unicat, tocmai asta-i frumuseţea lumii! Auzi, orgoliu!?

Reporterul: Deci v-a supărat că aveţi o dublură...

Don Juan: Domnule, nu pricepi nimic. Nu dublura mă supără. Cum să mă supere că am o dublură cînd o am de-o viaţă întreagă?

Reporterul: Ce vreţi să spuneţi?

Don Juan: N-ai citit cartea lui Otto Rank despre mine? *Don Juan sau ideea de dublu.* Nu mă omor eu după psihanaliză, dar să ştii că, pe ici, pe colo, are dreptate băiatul. Mai ales că Leporello şi cu mine am schimbat de multe ori hainele între noi, de uneori nu mai ştiam dacă sînt seniorul sau valetul. Iar unii regizori de operă au avut ideea să alterneze interpreţii de la un act la altul. De acord! Dar Leporello era o dublură electivă, dacă mă înţelegi, *tel maître, tel valet*, nu o copie la Xerox...

Reporterul: Apropo de Leporello, cum de v-a venit ideea să invitaţi la masă statuia Comandorului?

Don Juan: Nu pot să sufăr să mănînc singur.

Reporterul: Lista lui Leporello este reală?

Don Juan: La fel de reală ca Leporello însuşi.

Reporterul: Aţi avut, deci, 1003 iubite numai în Spania?

Don Juan: Nu ştiu exact, n-am fost niciodată bun la aritmetică. Poate că au fost 1004 sau numai 1002... deşi Leporello se jură că a numărat cu mare atenţie.

Reporterul: Nu vi se pare imorală această listă?

Don Juan: Imoral? Ce vezi imoral în asta? Dumneata nu ai o agendă cu numerele de telefon ale cunoştinţelor?

Reporterul: Dar pe vremea aceea nu exista telefon...

Don Juan: Tocmai de aceea era nevoie de listă.

Reporterul: Dacă veţi scăpa de această acuzaţie de crimă, vă veţi schimba comportamentul?

Don Juan: Niciodată. Comportamentul meu face parte din mine. Ştiţi foarte bine că omul nu se schimbă.

Reporterul: Există, totuşi, păcătoşi care se pocăiesc. Chiar şi printre mafioţi.

Don Juan: Ce comparaţie neavenită! Oricum, păcătoşii dumitale pocăiţi mie mi se par mai vinovaţi decît cei nepocăiţi, pentru că adaugă la restul ticăloşiilor ipocrizia.

Reporterul: Credeţi, deci, că nu există pocăinţă sinceră.

Don Juan: Doar dacă omul a păcătuit împotriva firii sale. Un om cinstit, dacă i se întîmplă să fure un fleac sau să înşele, ce zic, să păcălească pe cineva, suferă cumplit. Un hoţ adevărat însă, nu va recunoaşte niciodată, în adîncul fiinţei lui, că a fura este un lucru rău, deci dacă se pocăieşte, e un ipocrit în care nu poţi avea încredere. El regretă sincer doar atunci cînd e prins asupra faptului.

Vreau să spun că regretă **doar** că a fost prins, nu şi fapta pentru care a fost prins.

Reporterul: Văd că aveţi principii severe. Vă consideraţi un om cinstit?

Don Juan: Evident.

Reporterul: Totuşi, minţiţi femeile...

Don Juan: Niciodată! Ceea ce susţineţi este o infamie! În viaţa mea n-am spus minciuni vreunei femei!

Reporterul: Îmi permit să vă citez spusele uneia dintre victime... „În casa mea intrat-ai cu vicleşuguri, cu vorbe calde şi jurăminte... şi în mrejele tale ai sedus al meu suflet; l-ai făcut să iubească, mă numeai chiar soţie... şi după aceea, nesocotind jurămintele făcute, ai plecat făr-o vorbă...“

Don Juan: Stop! În primul rînd, aşa-zisa victimă e o doamnă căreia i se cuvine respect. Am iubit-o şi m-a iubit. Iar dumneavoastră îmi citaţi aici o traducere aproximativă după un text scris de Lorenzo da Ponte, nicidecum vorbele adevăratei doña Elvira. De fapt, nu e vina lui da Ponte, ci a amicului meu Tirso. Trebuie să-l ştiţi, Tirso de Molina, autor dramatic, are vreo 300 de piese, a scris şi despre mine, dar fiind un om foarte ocupat, nu prea era atent la ce-i povesteam, aşa că sînt posibile unele confuzii regretabile. Doña Elvira era o fiinţă pasională cum rar am întîlnit şi de o cultură aleasă. Nu putea să se exprime atît de vulgar! Ca să nu mai vorbim că aţi omis singura justificare a frazelor şchioape pe care le-aţi citat – muzica! Muzica divină a prietenului meu Mozart!

Reporterul: Aţi fost prieten cu Mozart?

Don Juan: Din respect pentru adevăr, trebuie să admit că eu n-am fost prietenul lui Mozart, din cauza diferenţei de vîrstă. El însă a fost cel mai bun prieten al meu, ţinea foarte mult la mine, chiar încerca să mă... nu, nu să mă imite, să mă urmeze. Şi ce muzică splendidă mi-a scris!

Reporterul: Revenind la subiect, susţineţi deci că n-aţi minţit femeile?

Don Juan: Generalizările sînt periculoase, cum bine spunea cineva. Ce-i aia că am minţit sau nu femeile? Nu se poate vorbi aşa, *en gros*. Fiecare femeie este un adevărat univers. Poţi oare să minţi Universul?

Reporterul: Deci chiar aţi iubit-o pe fiecare?

Don Juan: Evident!

Reporterul: Dar le-aţi părăsit!

Don Juan: Numai pentru a mă îndrăgosti de alta!

Reporterul: Nu vi se pare că asta este o atitudine de dispreţ faţă de femei?

Don Juan: Dispreţ? Domnule, mă insulţi, mă confunzi cu un macho de duzină! Păi nu spun eu chiar în textul pe care mi l-ai citat:

Vivat femeile, vivat şi vinul,
Ele sînt gloria lumii ce-aştept!

Gloria lumii! În italiană sună şi mai bine „la gloria del'umanità". Domnule, nu există om să respecte şi să iubească femeile mai mult decît mine. Ce-ar fi lumea fără ele? N-ar avea cine să ne nască, să ne crească, să ne iubească. Iar noi n-am avea pe cine iubi. Cum să dispreţuieşti fiinţa care dă viaţă? Cum să n-o respecţi pe cea care îţi întregeşte existenţa? Lumea încă nu a înţeles adevăratul rol al femeii pe Pămînt.

Reporterul: Apropo, credeţi că e nevoie de o mai mare implicare a femeilor în viaţa politică?

Don Juan: Absolut! Lumea e formată din bărbaţi şi din femei. De ce n-ar fi şi condusă la fel?

Reporterul: Cum se împacă această atitudine modernă, evoluată, progresistă, cu viaţa dumneavoastră frivolă şi inutilă pentru societate?

Don Juan: Protestez! Ai venit aici să mă insulţi? Cum adică, viaţa mea e inutilă? Domnul meu, nu ştii ce vorbeşti! Ia gîndeşte-te cîte femei singure există pe lume. O adevarată problemă socială. Ce s-ar întîmpla dacă n-aş exista eu? Eu le

dăruiesc o clipă de fericire, un strop de culoare într-o existenţă altminteri cenuşie. Le fac să se simtă frumoase, deosebite, dorite. Ceilalţi bărbaţi le pun doar la muncă şi le tratează ca pe nişte obiecte.

Reporterul: Vă este teamă că veţi fi condamnat pentru uciderea clonului?

Don Juan: Am fost o dată în infern, şi să ştiţi că dracul nu-i atît de negru cum pare. Unii oameni sînt mult mai răi... Aţi citit piesa „Om şi Supraom“ a lui G.B.Shaw?

Reporterul: Nu, ştiţi, eu... n-am prea avut timp în ultima vreme. A apărut de curînd?

Don Juan: Da, să tot fie vreo 60-70 de ani. Am impresia că nu prea vă omorîţi cu cititul. Mă simt chiar jignit că nu v-aţi dat osteneala să vă pregătiţi pentru interviul cu mine. Dacă ştiam, nu acceptam.

Reporterul: Vă rog să mă scuzaţi, eu...

Don Juan: Măcar ştii să citeşti?

Reporterul: Mă jigniţi, am studii superioare.

Don Juan: A, da, foarte frumos. Ce-aţi studiat?

Reporterul: De fapt... politehnica. Dar am făcut un stagiu de trei luni la o facultate de ziaristică din America.

Don Juan: I-auzi, în Lumea Nouă! În America de Nord sau în America de Sud?

Reporterul: În Statele Unite...

Don Juan: A, da. Interesantă ţară. Am vizitat-o de cîteva ori.

Reporterul: Mă tem că nu e locul potrivit pentru dumneavoastră; aţi putea fi acuzat de hărţuială sexuală, acolo asta e ceva foarte grav.

Don Juan: Chiar este grav, nu te hlizi aşa, nu e nimic de rîs. Dar dacă în afară de studiile dumitale politehnice şi jurnalistice ai mai fi deschis vreodată o carte, ai şti că sînt ultimul om de pe lume care poate fi acuzat de hărţuială sexuală. Vărul meu, contele de Almaviva, da, dar nu eu. Eu nu hărţuiesc, nu agresez, eu cuceresc. Vă rog

foarte mult să subliniaţi acest pasaj cînd publicaţi interviul.

Reporterul: Revenind la crima de care sînteţi acuzat...

Don Juan: Care crimă, domnule? Unde vezi dumneata crimă? Nenorocitul ăla de clon voia să violeze o fetiţă de 12 ani şi dumneata numeşti faptul că l-am oprit crimă?

Reporterul: Apropo, de unde putem şti că sînteţi chiar Don Juan şi nu clonul?

Don Juan: Exact ce discutam înainte. Eu nu agresez, eu nu violez femeile – eu le seduc. Este o imensă diferenţă, de care pînă şi un ziarist începător ar trebui să-şi dea seama.

Reporterul: Dar clonul este o copie genetic identică...

Don Juan: Probabil că profesorul a făcut o eroare. Vreţi să ştiţi teoria mea?

Reporterul: Abia aştept.

Don Juan: Cred că defectul acelui clon nu ţine de materialul genetic, ci de graba profesorului de a obţine un exemplar adult în foarte scurt timp. Mă refer la procedeul de gestaţie artificială şi de creştere rapidă. Clonul, nefiind născut şi crescut de o mamă, era numai instinct, lipsit de cea mai elementară educaţie, de ceea ce se numeşte „cei şapte ani de-acasă“, fără complexul lui Œdip sau alte asemenea trăsături indispensabile.

Reporterul: Pe mine m-aţi convins, va fi mai greu să-i convingeţi şi pe cititorii ziarului.

Don Juan: Numai în mică parte.

Reporterul: Nu cred că am înţeles.

Don Juan: Femeile, care, nu-i aşa, sînt majoritare, sînt deja convinse, bărbaţii inteligenţi sînt oricum de părerea mea...

Reporterul: Iar ceilalţi?

Don Juan: Dacă te-am convins pe dumneata, sînt toate şansele să înţeleagă şi ei. De altfel, nici n-ar fi rău să rămînă o mică minoritate care să fie

împotriva mea. Unanimitatea este cumplit de plictisitoare. Şi nu e nici democratică.

Reporterul: Mai aveţi ceva de spus lumii în finalul interviului?

Don Juan: Da. Opriţi clonarea pînă nu e prea tîrziu!

Am redat interviul aşa cum a apărut în ziarul „The Island Times". Poate vi se pare curios că nu apare şi o fotografie a intervievatului. Şi eu m-am mirat, dar pe urmă am aflat că intenţia existase, numai că în locul fotoreporterului en titre, aflat în voiaj de divorţ (asta este, pentru cei care n-au mai întîlnit sintagma, exact opusul voiajului de nuntă, adică fiecare călătoreşte singur), fusese trimisă o tînără speranţă a redacţiei, proaspătă absolventă, ca şefă de promoţie, a Institutului de Înalte Studii Fotografice şi Holografice. Din păcate însă, fata a fost atît de impresionată de Don Juan, încît a uitat să facă poze, ba chiar a uitat şi să plece împreună cu colegul ei, ceea ce i-a atras desfacerea contractului de muncă.

Fan-club

Probleme personale importante m-au obligat să lipsesc din Insula cîteva săptămîni, tocmai în perioada cînd a avut loc marele miting al femeilor. Şi azi îmi pare rău că n-am putut să particip. Una e să vezi la televizor sau să citeşti o relatare şi cu totul altceva să fii de faţă. De aceea, după cîţiva ani, cînd m-am apucat să scriu cronica acelor vremuri, am căutat un martor ocular. O martoră, fireşte. Redau, fără modificări, cele spuse de ea, aşa cum le-am transcris de pe banda reportofonului.

Dacă n-aş fi participat la evenimente şi cineva mi-ar fi povestit cum a început toată povestea, nu mi-ar fi venit să cred. Au trecut mulţi ani de-atunci, dar îmi amintesc totul perfect. Uite, eu îţi spun totul exact cum s-a întîmplat şi am să te rog să nu schimbi nimic. Mai poţi să adaugi, dacă vrei, tăieturi din ziare. Ţi-am adus şi o casetă video, ai şi acolo mărturii interesante. Ei, hai să începem. Cum, ai şi început să înregistrezi? Bine. S-a întîmplat în timpul procesului. Dacă nu mă înşel, ai şi scris că într-o dezbatere televizată, printre apelurile telefonice în direct, a fost şi unul care anunţa un miting organizat de fan-clubul Don Juan.

A doua zi, pe postul principal de radio, s-a dat o ştire cu acelaşi conţinut. Şi, ca să vezi că anunţul n-a fost ignorat, trebuie să-ţi spun că, încă înainte să se termine radiojurnalul respectiv, s-a difuzat un comunicat din partea autorităţilor. Pe un ton cam iritat, se preciza că nu exista înregistrat oficial nici un fan-club Don Juan. În consecinţă, nu putea fi autorizat un miting organizat de „acest aşa-zis fan-club“. Seara, la televizor, pe postul public, s-a dat numai comunicatul. Aşa era pe-atunci televiziunea. Oricum, cei care au avut ideea cu interdicţia şi cu

comunicatul merită toată lauda. A fost o reclamă excelentă, chiar dacă ei nu asta doreau. Pentru că, bineînţeles, mitingul a avut loc. Dar ce miting! Neam de neamul lor, de la reptilă încoace, insularii n-au mai văzut aşa ceva.

Milioane de femei (1,2 milioane conform poliţiei, 3 milioane după alte surse) au invadat oraşul în ziua stabilită. Veniseră din toate colţurile insulei, cu trenul, cu autobuzul, cu avionul, cu autostopul sau pe jos. Delegaţiile din străinătate au sosit şi ele la timp. Cele mai numeroase erau cele din Italia (opt sute şi zece), Germania (treisute şi una), Franţa (o sută). Din Turcia nouăzeci [i una, dar din Spania... Dar din Spania, o mie trei. O mie trei! Mă rog, suna mai bine dacă aveam voce de bariton, dar cifrele sînt verificate, nu e nici o greşeală, m-am ocupat personal. Să zicem că din curiozitate. Sau din dragoste pentru opera lui Mozart? Sau...

Au venit, aşa cum îţi imaginezi, toate fostele, actualele şi viitoarele iubite ale lui Don Juan. Blonde, brune, şatene, roşcate, fără deosebire de vîrstă, naţionalitate, profesie sau categorie socială. Toate femeile care l-au întîlnit cîndva şi cele care sperau să-l întîlnească vreodată. Mă rog, poate nu chiar toate, adică nu s-a adunat chiar jumătate din populaţia planetei, dar cele care n-au putut să vină personal au trimis mesaje de solidaritate. Uite, ţi-am adus un asemenea mesaj. „Ne exprimăm solidaritatea cu cauza justă a lui Don Juan şi sprijinim această acţiune de protest, pe care o considerăm şi a noastră. Don Juan a fost şi rămîne un simbol al luptei noastre pentru emancipare şi nu vom permite unei minorităţi de bărbaţi complexaţi să-şi impună voinţa, ignorînd sau încălcînd dreptul femeii de a alege“. Asta cam spune tot, nici eu nu m-aş fi exprimat mai bine. Sigur că, înainte de toate, a trebuit să ne recunoaştem greşeala de a fi votat pentru clonarea lui Don Juan. Atunci, la referendum, ne gîndeam doar că ar fi mai bine

pentru noi, dar şi pentru el, în sensul că i-ar facilita misiunea. Nu ne-a trecut prin cap că, fie din cauza procedeului de creştere rapidă, fie din alte cauze, clonii lui Don Juan vor avea atîtea defecte – eu personal îl bănuiesc pe profesorul L.O.Him de neglijenţă sau chiar de intenţii malefice în manipularea genetică. Oricum, clonarea s-a dovedit o multiplicare imperfectă; clonii au într-o oarecare măsură atractivitatea originalului, dar nu şi capacitatea lui de a iubi. Aşa că tot nu e nimeni ca Don Juan!

Despre mitingul propriu-zis ce să-ţi spun? A durat o zi şi o noapte, s-au ţinut discursuri, s-a cîntat, s-au scandat lozinci pro-Don Juan, Dumneazeu ştie cine şi cînd a născocit textele, erau cam simpluţe, cu rime tîmpite gen „amor-dor“ sau chiar fără rime, ca alea cu „Libertate lui Don Juan“ sau „Don Juan, te iubim“. Îţi imaginezi tu cum sună „Don Juan, te iubim“ strigat de trei milioane de femei deodată?

Ziariştii mişunau printre noi, înregistrau tot, era o pîine bună de mîncat pentru ei mitingul nostru. Uite, hai să punem videocaseta asta, să vezi şi tu.

– Nu mă interesează Don Juan ca bărbat, nu de asta am venit, dar sînt convinsă că este nevinovat şi că dreptatea este de partea lui.

– M-a părăsit, s-a purtat îngrozitor cu mine... de ce-am venit? Aşa... trebuia să vin. Cum să nu vin dacă are nevoie de mine?

– Procesul este o înscenare pusă la cale de forţele macho, care vor să scape de Don Juan. De ce-ar vrea să scape de el? Din simpla şi umana teamă de un rival irezistibil. Pînă există Don Juan, ceilalţi bărbaţi vor fi în alertă, mereu la pîndă, geloşi, speriaţi că-i părăsim, că nu mai are cine să le calce cămăşile şi să le facă murături pentru iarnă.

– Don Juan este singurul care vede femeia nu ca mamă a viitorului copil, parteneră de afaceri,

bucătărească, spălătoreasă, infirmieră, ci, pur şi simplu, ca femeie.

– Eu nu l-am întîlnit niciodată... mă gîndeam că poate am să reuşesc să-l văd...

– Nu ştiu de ce am venit. Dar am simţit că trebuie.

*– Domnişoară, sînt femeie bătrînă şi am cunoscut mulţi bărbaţi la viaţa mea, dar să ştii că n-a fost niciunul ca Don Juan. El este singurul care vine nu cu ceea ce **are**, ci cu ceea ce **este**.*

– L-am urît din tot sufletul pe Don Juan, pentru că din cauza lui a murit tata. Dar acum este nevinovat, nu pot admite să fie condamnat fără vină. Lasă-mă, Tavi, în pace şi nu te mai ţine după mine...

– Mie-mi place Don Juan. Ei, şi?

Ar mai fi multe de povestit, despre femeile care veniseră în familie, de la bunică la nepoata studentă; sau despre cele pe care soţii sau amanţii sau taţii le urmăriseră pînă la locul de desfăşurare a mitingului. Despre organizaţiile feministe care au participat. Dar, în general, cam asta era starea de spirit şi cred că am contribuit şi noi la decizia juriului. Poftim? A, da, sigur că l-am cunoscut pe Don Juan. Am fost cu el la... ştii ce, partea asta te rog să n-o scrii.

Ce vrei să-ţi mai spun? Despre fan-clubul Don Juan? Nu făceam parte din el. Dacă vrei să ştii, de fapt nici nu exista acest fan-club, comunicatul avea perfectă dreptate. Dar cînd am văzut la televizor mitingul acela anti-Don Juan, m-am gîndit că un miting pro ar aduna mai multă lume şi, în glumă, am telefonat în emisie şi am dat anunţul pe care-l ştii. Da, nu te mira, eu l-am dat. Îţi jur, voiam doar să glumesc. Pentru nimic în lume nu m-aş fi gîndit însă că vor veni chiar atîtea femei! Trei milioane! Nici la Woodstock n-a fost atîta lume. Dacă aş fi prevăzut asta... De fapt, cred că tot aş fi sunat.

Juanito

…Şi ne-am dus care încotro, fiecare la casele noastre. Mai aveam încă în nări mirosul de pucioasă şi ochii îmi lăcrimau... da, fireşte, din cauza fumului, ce altceva să fi fost?... Bărbatu-meu, Dumnezeu să-l ierte, mi-a zis: „Iute, dă-mi să mănînc şi să beau, azi e o zi mare“. Mitocanul tot mitocan, Doamne, iartă-mă că vorbesc în felul ăsta despre răposat, dar niciodată nu i-a trecut prin minte să mă întrebe sau să caute să afle ce-i în sufletul meu. Cînd am ajuns acasă, erau doar cîţiva paşi de la castel pînă la noi, m-am apucat de gătit, ce era să fac şi eu, că era tare rău de foame bărbatu-meu, fie iertat. Gazpacho voia să mănînce şi gazpacho i-am făcut, gazpacho sevillan cu ceapă alături şi cu cîrnaţi usturoiaţi, chorizo, vă daţi seama cum puţea... şi vin din belşug, din via lui. A m\ncat şi a băut ca un porc... I-am scos cizmele şi l-am urcat în pat. Sforăia de se zguduiau pereţii... şi asta la doar două zile după nuntă. Aşa mi-a fost dat, se vede treaba. Gelos şi bănuitor, de nu puteam să schimb o vorbă cu nimeni. O dată, chiar în ziua cununiei ori poate a doua zi, a adunat ţăranii şi, înarmat cu o puşcă şi-un pistol, s-a dus să se răzbune. S-a întors cotonogit, vai de oasele lui, de-abia am putut să-l lecuiesc. Îmi părea şi rău de el că de, era bărbatul meu cu cununie. Dar căpăţînos şi nesimţitor... şi prost pe deasupra. Puteam să-l duc de nas cum voiam. Frumos început de căsnicie, cu bărbatul sforăind şi nevasta... ei, ce să mai spun de mine, eram amărîtă, fireşte. Nu aşa visasem eu viaţa la casa mea, cu bărbatul meu. N-avea şi el un cuvînt bun, o mîngîiere pentru mine. Şi după întîmplarea de la castel, mereu îmi scotea ochii cînd îl certam că vorbeşte urît. „Sigur, acu’ vrei purtări de cavaler! Uiţi ce-ai făcut!“ Ca şi cum as fi putut uita, ca şi

cum cineva ar fi putut uita... Vă spun eu, niciuna n-a uitat, ştiu eu ce ştiu. Dar despre asta mai încolo.

Ei, da, aşa treceau zilele, n-aveam de ales, ziua muncă, noaptea... Ce să zic, că se îmbăta aproape în fiecare seară şi adormea de cum punea capul pe pernă, iar cînd nu, tot nu era cine ştie ce grozav, iar gîndul meu zbura tot spre castel.

După nouă luni am născut. Bărbatu-meu iar s-a îmbătat, de bucurie că i-am facut un fecior. Acu' nu că mă laud, dar era cel mai frumoas copil din tot ţinutul Sevillei. L-am botezat Juanito, cu toată împotrivirea lui bărbatu-meu, care voia să-l cheme ca pe el.

După vreo cinci ani, bărbatu-meu a murit. Tot firea lui geloasă şi bănuitoare. Credea că-mi place noul castelan, care venise de puţină vreme şi omul meu tot dădea tîrcoale castelului, mereu la pîndă, ca nu cumva să vină stăpînul la mine. Ca şi cum eu m-aş fi uitat la el! Eu eram fericită că-l aveam pe Juanito al meu şi atît. Ei, şi cum spuneam, bărbatu-meu s-a dus să pîndească, după ce trăsese vreo trei clondire de vin şi, ameţit cum era, a căzut într-un şanţ şi acolo a rămas. Aşa m-am pomenit văduvă la douăzeci şi trei de ani...

Am luat obiceiul să mă duc în fiecare zi la cimitir, împreună cu Juanito. Copilul, ce ştia el, se zbenguia printre morminte, se juca, eu îmi plîngeam durerea... nu vreau să spun că ar fi fost vreo mare iubire, dar eram acum singură pe lume cu un copil şi fără nici un sprijin.

Într-o bună zi, stăteam la umbră sub un copac şi, ce să vezi, năzdrăvanul de Juanito trăgea cu praştia chiar în statuia comandorului de Ulloa şi a tot tras pînă a reuşit sa-i ciupească o bucăţică de nas. Sigur că trebuia să-l pedepsesc.

Nu că-mi părea rău, în sufletul meu chiar mă bucuram, dar trebuia să-l cert pe Juanito, să nu pocească şi alte statui. Abia am deschis gura să-i zic ceva, că văd lîngă mine o doamnă elegantă, în

rochie neagră şi cu văl de doliu, de mînă cu o fetiţă cam de seama lui Juanito al meu. Mă uit la cucoană, se uită la mine şi zice: „Parcă te-am mai întîlnit. Sau mi se pare?“ Mi-era cunoscută vocea ei, dar nu eram sigură. Am făcut o plecăciune şi ea a continuat: „Am venit la mormîntul tatălui meu, să-l văd înainte de a pleca din Sevilla“. Şi-o văd că pune un buchet de flori lîngă soclul statuii comandorului. Îşi ridică vălul, da, nu mă înşelasem, ea era. Ce puteam face? Vechea poveste, de, au trecut anii, dar dacă vede nasul spart al statuii? Zic: „Doña Anna, vă cer iertare.“ La care ea, uitîndu-se mai bine la mine: „Zerlina, tu erai?“ „Eu, doña Anna“. „Şi Masetto?“ „L-am înmormîntat acu’ o lună.“ „Sărmana de tine, zice ea, eşti singură acum?“ Zic: „Singură şi amărîtă, doña Anna şi cu obrăznicătura asta de copil, care numai necazuri îmi face. Vă cer iertare, doña Anna, vedeţi, a tras cu praştia în răposatul comandor, tatăl dumneavoastră.“ „Cu praştia? Ia vino-ncoace, băiete!“ zice ea, mînioasă. Zic eu: „Iertaţi-l pe Juanito, că e copil bun, doar cam zburdalnic, leit taică-său.“ Se uită ea la Juanito, tresare, se uită la mine şi zice: „Ai dreptate, Zerlina, leit taică-său!“ Şi nici urmă de supărare nu mai era în glasul ei. Din bună cuviinţă am întrebat-o de don Ottavio, cu care ştiam că se măritase la vreun an de la întîmplarea aceea. „Don Ottavio a fost numit ambasador în Franţa. Peste cîteva zile plecăm. Ce zici, Zerlina, n-ai vrea să vii cu noi? Am nevoie de o cameristă de încredere şi... cred că şi pentru Juanito al tău ar fi mai bine să nu rămînă aici. Prea seamănă cu taică-său şi dacă de pe-acum trage cu praştia în statui, ce-o să facă mai încolo?“ La asta nu mă gîndisem. Poate avea dreptate doña Anna. Ce mai încolo-ncoace, am spus da, după ce-am mai făcut nişte fasoane, ca să nu mă vadă prea dornică, mi-am strîns lucruşoarele din casă şi-am plecat cu doña Anna la Paris. Mi-a făgăduit că-l va da pe Juanito la şcoli înalte şi s-a ţinut de cuvînt.

Juanito a crescut împreună cu fata doñei Anna, ca fraţii, a învăţat carte cu profesorii ei, apoi l-a ajutat don Ottavio să ajungă avocat. Să vedeţi ce frumos e acum, cînd îşi pune peruca pentru procese! Şi are la clientelă... Femeile se prăpădesc după el. Nu, cum să se însoare? Eu îi ţin gospodăria, bani are, să tot trăiască...

Lui Don Juan, cu dragoste

Dragă Don Juan,

Înainte de toate, te rog să mă ierţi că nu te-am recunoscut sub numele de împrumut pe care-l porţi de ochii lumii. Precum Zeus, olimpianul, te înfăţişezi muritoarelor sub diferite identităţi, diferite chipuri, îţi schimbi numele, înălţimea, culoarea ochilor, a părului, uneori îţi laşi barbă, alteori ai chelie, poţi fi tînăr sau bătrîn, bogat sau fără o leţcaie, celebru sau un cetăţean oarecare. De aceea femeile nu te recunosc decît atunci cînd e prea tîrziu. Nu te-am recunoscut nici eu, deşi, cu ani în urmă, ţi-am studiat cu atenţie biografia, aventurile, caracterul, personalitatea. Am citit tot ce au scris despre tine marii scriitori ai lumii şi chiar unii mai mici, am ascultat de nenumărate ori opera lui Mozart şi credeam că te cunosc. După cum se vede, m-am înşelat.

Ţii minte seara cînd am fost la tine prima oară? M-am tot întrebat de ce m-ai chemat. Abia ne cunoşteam, după ştirea mea, nu ne văzuserăm decît o singură dată pînă atunci, deşi tu susţineai că ne-am mai întîlnit. Don Juan, tu chiar cunoşti toate femeile din lume? Sau asta face parte din tehnica seducţiei? Ca şi întrebarea despre parfumul meu. Oricum, în seara aceea, după vreo zece minute, m-ai întrebat de ce-am venit. Insistent. Iar eu, ca toanta, nu pricepeam. Lipsă de practică, fără doar şi poate. Pentru mine era o ocazie de a avea o discuţie agreabilă, de a ieşi puţin din monotonie, dar nu invitaţia unui bărbat. Greşeala mea. Mă obişnuisem să fiu prietenă cu bărbaţii. O prietenie asexuată. Iar tu m-ai invitat ca femeie. Greşeala ta, dragul meu. Sau a mea, că am acceptat invitaţia?

Mă întreb şi acum dacă ştiai pe cine ai invitat, dacă identificai numele cu figura. Dar ce contează, eram femeie sau cel puţin aşa credeai tu.

Pentru mine a fost o experienţă inedită. Cînd mi-ai spus „Acum cred că am să te sărut“ şi te-ai apropiat s-o faci, eram atît de uluită... Trebuia să mă ridic şi să plec. Sau să ţip, ca în filme, sau să-ţi dau o palmă. Ce tîmpenie! De ce să fiu ipocrită? Se pare însă că bărbaţii apreciază ipocrizia, le place ca femeile să se joace de-a refuzul, să se joace cu focul, să se joace de-a jocul, probabil că vînătorul care mai supravieţuieşte în orice bărbat are nevoie de o urmărire prelungită înainte de a înhăţa prada. Ne apropiem de anul 2000, dar femeilor li se cere să rămînă ca altădată – sfioase, „simţite“, fără iniţiativă, zicînd nu în loc de da, pleacă în loc de vino, mai tîrziu în loc de acum.

De fapt, mă bucur foarte mult că atunci am ales prezentul, nu un viitor incert. Ştii, cred că în clipa aceea te-am recunoscut, mai precis te-a recunoscut subconştientul meu (da, bine, termenul corect este *inconştientul*, dar aici nu mi se pare potrivit). Ani de zile nu mi-a plăcut niciunul dintre bărbaţii cărora le-am plăcut. Şi chiar credeam că nimeni n-o să-mi mai placă vreodată. Iar acum, uite, s-a întîmplat. Mi-a plăcut. Mi-ai plăcut. Pentru prima dată, după ani de zile, m-am simţit femeie. O senzaţie mai mult psihică decît fizică. Tu n-ai observat. N-aveai cum. Şi nici nu te interesa. Presupun că m-ai uitat încă înainte de a închide uşa în urma mea. Şi ce dacă?

Ideea de a-mi „reface“ viaţa este oribilă şi absurdă. Ce să refac? Cuplul perfect? Nu se poate şi nu vreau. Orice ar fi de-acum încolo, va fi altfel, va fi o nouă „facere“, nu o „refacere“. Dar ceea ce-mi trebuia atunci, ceea ce-mi lipsise fără să-mi dau seama, era, pur şi simplu, aventura. AVENTURA! Nici măcar nu eram originală. Fiecare femeie îşi doreşte la un moment dat să devină iubita lui Don Juan.

„C’est le nombre qu’il lui faut, encore plus que la qualité“, spunea despre tine cineva. Este bizar şi nou pentru mine sentimentul de a fi una dintr-o

serie, una printre multe altele. Vă mulţumim pentru participare. Următoarea la rînd...

Dar nu asta mă deranjează, ci faptul că fugi de mine. Fireşte, eşti foarte ocupat, pentru că în secolul XX pînă şi Don Juan trebuie să-şi cîştige existenţa. Deci eşti Don Juan, adică tu însuţi, numai în timpul liber. Nu regreţi vremea cînd asta era singura ta ocupaţie, cavalere, cînd erai Don Juan cu normă întreagă? Ce vremuri! Oricum, bine că eşti şi aşa. Eu, cel puţin, am motive să-ţi fiu recunoscătoare.

Vezi tu, Don Juan, eu am fost, timp de 18 ani, o femeie fericită – specie rară, pe cale de dispariţie. Eram unica iubită a unicului meu iubit (de fapt ar trebui să ştii asta, pentru că el erai tot tu, sub alt nume şi altă înfăţişare, tot Don Juan, iar eu eram toate iubitele şi fiecare zi ni se părea un miracol, eram fericiţi că sîntem unul cu celălalt şi chiar după 18 ani ne purtam mai mult ca un cuplu de îndrăgostiţi decît ca doi oameni căsătoriţi, serioşi, la casa lor), eram alintată, adorată... Eram jumătate din acea alcătuire ciudată, invidiată de toţi – cuplul perfect – , mereu împreună – în oraş, în excursii, în pat şi la masa de scris. Şi, brusc, m-am trezit singură, adică jumătate din ceea ce nu mai exista. Un timp am trăit fără să trăiesc, cu faţa spre trecut.

Cine eram eu? Cine sînt? 18 ani de fericire m-au lăsat complet nepregătită pentru deşertul care a urmat. Încercările de a-mi construi o identitate au fost vagi, inconsistente, pentru că viaţa mea, dacă se putea numi aşa, era lipsită de o motivaţie.

Sigur, munceam, scriam la ziar, scriam mult, despre politică, fireşte. Politica s-a dovedit un anestezic foarte bun, îmi ocupa creierul ca să nu simt durerea sau măcar s-o suport. Dar anestezicul nu este un tratament, nu ajută la vindecare. Ieşeam în lume, la conferinţe de presă şi cocteiluri, stăteam de vorbă, mă certam, uneori chiar rîdeam. Ei, şi?

Existenţa mea era goală şi lipsită de sens. Mă mişcam, mă purtam ca un automat. Mă simţeam un automat. Funcţionam.

Pentru că ştiam că trebuie, dar fără nici un fel de dorinţă, am început, mai mult experimental, aş putea spune, să accept curtea unor bărbaţi. M-am întîlnit cu unul, apoi cu altul – şi **n-am simţit nimic**. Nici repulsie, dar nici plăcere, nici tandreţe, nici acea bucurie sufletească, mai importantă decît tot restul. Nimic. A fost îngrozitor, pentru că a început să mă cuprindă teama că niciodată nu voi mai putea simţi, că niciodată nu voi mai putea iubi, teama că niciodată nu voi mai fi femeie.

Mă întrebam ce mai caut eu în această lume, în care nu aveam nici un rost, mai ales că nici să scriu nu eram în stare. La ce bun să trăiesc fără scris şi fără dragoste? La un moment dat, am ajuns foarte aproape, periculos de aproape de limită, de acel **point of no return**. Eram chiar convinsă că trebuie să închei ceea ce, oricum, numai viaţă nu era.

Şi atunci, Don Juan, te-am întîlnit pe tine. Cum ţi-am mai spus, nu te-am recunoscut decît tîrziu, foarte tîrziu. Dar ce contează?! Mi-ai plăcut. De ce? De unde să ştiu? Pentru că eşti Don Juan, presupun. Aşa că automatul a redevenit femeie. Restul aproape că nu mai are importanţă. Ba are.

Am redescoperit scrisul şi odată cu el pe mine însămi. Viaţa nu mi se mai părea atît de absurdă. Şi tîrziu, după mai multe luni, mi-am dat seama că m-am îndrăgostit de tine. Eram undeva în străinătate, departe şi singură. Pentru prima dată mi-am dat seama că sînt singură fără tine. Nu singură fără cel care a fost, 18 ani, centrul şi justificarea existenţei mele. Deci viaţa putea să continue. Nu e un miracol?

M-ai ajutat, fără să vrei şi fără să ştii, să depăşesc punctul de criză. Să supravieţuiesc. Am plîns, am suferit, dar pentru un bărbat viu! Cu alte cuvinte, mi-ai salvat viaţa. Sună prea emfatic? Nu-

i nimic, n-are decît să sune. Vezi, am motive să-ţi fiu recunoscătoare. Aşa cum au motive să-ţi mulţumească multe femei, chiar dacă ele nu ştiu asta şi chiar dacă te urăsc.

Ai fost pentru mine, multă vreme, o obsesie, o idee fixă, aproape un drog şi am făcut tot ce-am putut să scap de această dependenţă. Am scăpat. E bine? E rău? Şi bine şi rău? Habar n-am.

Oricum, dragul meu Don Juan, n-am să te uit. Dar care femeie din lumea asta te-ar putea uita?

Cu dragoste (evident, cum altfel?),

Ada, Adelina, Adina, Adriana, Agatha,
Agnes, Agripina, Alexandra, Alice,
Alina,
Amanda, Amelia, Ana, Anastasia,
Anca,
Andreea, Angela, Antoaneta, Ariadna,
Astrid, Aurora,
Barbara, Beata, Beatrice, Bernadette,
Bettina, Brenda, Brigitte,
Camelia, Carmen, Carolina, Cătălina,
Cecilia, Charlotte, Celia, Chloe, Clara,
Claudia, Cleopatra, Codruţa,
Constanţa, Corina,
Cosana, Crenguţa, Crina, Cristina,
Dagmar, Daniela, Daphne, Debora,
Delia,
Denisa, Diana, Didina, Didona, Doina,
Dolores, Dorina, Dorothea,
Ecaterina, Edit, Elena, Elvira, Emma,
Erika, Eugenia, Eva,
Felicia, Filofteia, Florenţa, Florentina,
Florica, Francisca,
Gabriela, Georgeta, Gertrude,
Gherghina, Gilda, Gina, Giselle,
Gloria,
Henriette, Hermina, Hilda,
Ileana, Inez, Ingrid, Ioana, Irina, Iris,

Isabella, Isadora, Iudit, Iulia,
Jacqueline, Jeanette, Jessica,
Josephine,
Julieta,
Lăcrămioara, Laura, Lavinia,
Leontina,
Letiţia, Lidia, Liliana, Linda, Livia,
Lola,
Lucia, Lucreţia, Luminiţa,
Magdalena, Maia, Mălina, Malvina,
Manuela, Mara, Marcela, Marcia,
Margareta,
Maria, Marilena, Marina, Marta,
Martina,
Matilda, Maud, Medeea, Melania,
Melinda,
Miţa, Mihaela, Mimoza,
Minodora, Miranda, Mirela, Monica,
Muriel,
Nadia, Nadina, Nana, Nataşa,
Nicoleta,
Nina, Noemi, Nora,
Oana, Odette, Ofelia, Olga, Olivia,
Oxana,
Pamela, Patricia, Paula, Petruţa,
Polina,
Puica,
Rachel, Raluca, Ramona, Rebecca,
Renata,
Roberta, Rodica, Rosalinda, Roxana,
Rozalia,
Ruxandra,
Sabina, Săftica, Sara, Sheila, Shirley,
Silvana, Silvia, Simina, Simona,
Smaranda,
Sofia, Sorina, Speranţa, Stela, Suzana,
Ştefania,
Tamara, Tania, Teodora,
Ursula, Ulrike,
Valentina, Valeria, Vanessa, Veronica,

Victoria, Violeta, Virginia,
Wanda, Wilhelmina,
Yvonne,
Zerlina, Zina, Zoe.[13]

13 *Ce întîmplare! Avocatul i-a cerut lui Don Juan scrisori, mărturii, orice ar putea să-l ajute în proces. Iar Don Juan, neatent, a amestecat printre paginile scrisorii şi o parte din lista lui Leporello. Ce ne facem, fetelor?*

Agenda lui Nelu

Eram, în ziua aceea, peste măsură de ocupată. Mă rugase avocatul lui Don Juan să-i dau o mînă de ajutor la completarea dosarului clientului său. „Îl cunoşti foarte bine şi, din cîte ştiu, ai citit tot ce s-a scris despre el“. „Exagerezi, nu chiar tot, s-au scris biblioteci întregi“. „Îmi ajunge un raft“. Ce nu fac eu pentru un prieten? Aşa că, înconjurată de Kierkegaard, E.T.A. Hoffmann, Puşkin, G.B. Shaw, Otto Rank, Armand Hayem, încercam să aştern cîteva idei pe hîrtie. Tocmai întindeam mîna după „Mitul marelui vînător“ de A.A. Lillin, cînd a sunat telefonul. Lua-l-ar dracu'!

– Alo? Da?

– Bună seara.

– Bună seara.

– Doamna Lucia?

– Da, eu.

– Aş vrea să vorbesc cu soţul dumneavoastră.

Iar? Încă mai există oameni care n-au aflat? Cu un oftat pe care sper să nu-l audă, întreb:

– Cine sînteţi?

– O prietenă a soţului dumneavoastră.

Cine ar putea fi? S-a mai întîmplat să sune şi înainte... şi după... prietenele lui de dinaintea căsătoriei. De obicei, cu un interes oarecare. O pilă, o informaţie, ceva. Dar sînt persoane civilizate, adică au obiceiul să se prezinte. Şi, oricum, întreabă de el pe nume, nu spun „soţul dumneavoastră“.

– Soţul meu a murit acum patru ani.

– Doamnă, ce caută numărul dumneavoastră în agenda soţului meu?

– Poftim?!

Exact ce-mi lipsea! Încep să-l înţeleg pe unul din colegii mei, care-şi cumpără mereu

aparate de telefon. Nu, nu e colecţionar. E coleric. Dacă-l întrerupi de la lucru sau îl trezeşti din somn. Îmi vine şi mie să trîntesc aparatul, dar mă abţin.

– Ce caută numărul dumneavoastră de telefon în agenda soţului meu?

– Cine este soţul dumneavoastră?

– Lăsaţi, că ştiţi dumneavoastră.

– Nu ştiu.

Chiar nu ştiu. Nu cunosc pe nimeni care să poată avea o nevastă cu o asemenea voce necultivată, suburbană. Cine naiba o fi?

– Ba ştiţi foarte bine.

– De unde să ştiu? Numărul meu e în multe agende.

Iar dacă adăugăm şi cărţile de vizită...

– Dar cine sînteţi dumneavoastră?

– Credeam că ştiţi, din moment ce m-aţi sunat.

– Unde lucraţi?

– Asta nu vă priveşte.

– Aflu eu tot, şi unde lucraţi şi unde locuiţi.

– Mă rog, dar de ce vă interesează?

– Ce caută numărul dumneavoastră de telefon în agenda soţului meu?

Fraza repetată începe să mă amuze. „Ce naiba căuta pe galeră?“

– Nu ştiu. V-am spus doar că numărul meu se află în foarte multe agende. Poate dacă-mi spuneţi numele...

– Dar de ce sînteţi în atîtea agende?

Ce să-i spun? „Sînt scriitoare şi ziaristă“. N-am chef, nu ştiu de ce, să-i spun. Cred că din sadism.

– Uite-aşa. Munca mea mă face să cunosc mulţi oameni.

N-are decît să creadă ce-o vrea!

– A, da?

– Da.

– Chiar aşa de mulţi?

– Foarte mulţi.

– Şi numai bărbaţi, nu?

S-a prins tipa, mă crede curvă! Superb! Hai să mă mai joc un pic, dacă tot nu pot să lucrez. Aşa că-i spun pe un ton nepăsător:

– Da, mai mult bărbaţi.

Nici măcar nu mint. Dacă viaţa politică nu prea admite femeile, asta-i situaţia.

– Şi cu soţul meu ce aveţi?

– Doamnă, nu ştiu despre cine vorbiţi.

– Pe mine nu mă duceţi. Îl ştiu eu cîte parale face. Cum vede o fustă...

– Eu port mai mult pantaloni.

– Lăsaţi, că ştiţi ce vreau să spun. Umblă după femei...

Ar fi mai bine dacă ar umbla după băieţi? Ce-ai mai zice atunci? Arunc într-o doară:

– Aşa sînt unii bărbaţi.

– Atunci de ce i-aţi dat numărul?

– Cui?

– Soţului meu.

Femeia asta mă scoate din sărite! Dar trebuie să par calmă.

– Tot nu mi-aţi spus cine este.

– Ştiţi foarte bine. Şi vă rog să-l lăsaţi în pace, că vin cu poliţia.

I-auzi! Acum o să pună şi placa aia cu „Eu n-am bărbat de lăsat“. Este refrenul preferat al femeilor care nu aşteaptă de la viaţă altceva decît o familie proprietate personală.

– Eu n-am bărbat de lăsat.

Ştiam eu!

– Asta e treaba dumneavoastră.

– Ba şi a poliţiei şi a tribunalului.

– Mă rog, cum doriţi. Oricum, pe mine nu mă priveşte, nu mă ştiu vinovată cu nimic.

– Păi nu, că v-o fi spus că nu-i însurat.

– Cine?

– Soţul meu.

Gata, mi-am pierdut răbdarea. Cît să mai stau s-o aud cu vocea ei de rîşniţă spunînd

„soţul meu“. N-are şi nenorocitul un nume?

– Doamnă, nu am timp de pierdut. Spuneţi cine e soţul dumneavoastră ca să lămurim lucrurile sau închid telefonul!

Tonul ferm, chiar tăios, îşi face efectul.

– Pe Nelu Mîşcu îl cunoaşteţi?

– Nelu...

Nu cunosc nici un Nelu cu o asemenea nevastă. Nelu Mîşcu? Aoleu, e zugravul! Mor de rîs!

– A, da, sigur, este meşterul care-mi zugrăveşte apartamentul cumpărat de curînd.

– A, deci dumneavoastră sînteţi? Doamnă, vă rog din suflet să nu-i spuneţi.

– Ce să nu-i spun?

– Că v-am sunat.

Vai de capul ei! Nelu Casanova, macho de mahala! Probabil că e şi el gelos, cu sau fără motiv, mai degrabă fără, doar ca autojustificare pentru aventurile lui. Probabil că o şi bate. Am citit zilele trecute că în Elveţia două din cinci femei sînt bătute de soţi sau amanţi.

– Nu-i spun, fiţi liniştită.

– Deci dumneavoastră aveţi apartamentul acela mare şi gol?

– Da.

– Deci asta era... Şi eu care credeam...

– Vedeţi că n-aveţi motive de gelozie.

Adică ar putea avea, probabil chiar are, dar nu din cauza mea, my baby, Nelu nu este deloc genul meu.

– Doamnă, nu-i spuneţi, că mă bate.

Eram sigură! Îmi pare rău pentru ea, deşi, proastă şi pisăloagă cum e, îmi vine şi mie s-o bat.

– Nu-i spun. Dar cred că n-ar trebui să fiţi atît de suspicioasă.

– Am eu motive. L-am şi văzut cu una la piaţă, una înaltă şi slabă, brunetă. Deci nu eraţi dumneavoastră?

– Eu sînt scundă, grasă şi blondă.

Ceea ce este o uşoară exagerare. De fapt, sînt şatenă cu şuviţe blonde care au ca scop ascunderea firelor albe. Dar, recunosc, sînt mică de statură şi, din păcate, cam grasă.

– Deci la dumnevoastră face lucrarea aceea mare?

– Da, e mare.

– De un milion patru sute de mii?

– Exact.

– Vă rog să mă scuzaţi. Bună seara.

– Bună seara.

Ce rost o fi avînd gelozia? „The green-eyed monster“, cum zice Iago. Un sentiment inutil, derivat din instinctul de proprietate. Un amic spunea că nu merită să faci efortul de a fi gelos, pentru că dacă e să te înşele, tot o face. Evident. Dar gelozia există în sine, nu are nevoie neapărat de motiv, vezi chiar drama lui Othelo. Gelozia este, de fapt, expresia complexului ratării, inadecvării, eşecului. Dar dacă te măriţi cu Don Juan sau cu Casanova, trebuie să ştii de la bun început că actul semnat la primărie nu ajunge pentru trecerea de la poligamie la monogamie. Situaţia seamănă cu aceea a bravului soldat Svejk în depozitul de dinamită. Doar că Nelu nu are bonomia, umorul şi înţelepciunea lui Svejk. Nu este nici Don Juan, nu are nici farmecul, nici spiritul liber al eroului. Este un şmecheraş de mahala, un afemeiat oarecare, apropiat mai degrabă de tipul de monarh oriental decît de Don Juan. În varianta modernă, europeană, haremul înseamnă o nevastă şi o amantă. Sau mai multe. Acest tip de poligamie, cel mai frecvent în lumea noastră, trece doar cu vîrsta sau nici atunci. Deci madam Mîşcu trebuie să aleagă: îl suportă cu detaşare sau îl părăseşte.Iar dacă îl părăseşte, are toate şansele să dea peste Don Juan în persoană, ceea ce poate fi foarte plăcut, cu condiţia să nu aştepte altceva decît este omeneşte, pardon,

*donjuaneşte posibil. Adevăratul Don Juan iubeşte femeile şi nu este, indiferent ce-ar spune unii exegeţi, un **consumator**, ci un **cunoscător**, chiar cel mai mare, pentru că descoperă în fiecare femeie cîte ceva deosebit. A, că e infidel... Asta e, nimeni nu poate fi perfect.*

Adevărul şi numai adevărul

Martora: E un porc, un ticălos, un bandit! A dat buzna în viaţa mea, m-a făcut să divorţez, să-mi las familia, casa, tot, apoi m-a părăsit...

Avocatul: V-a promis că vă ia de nevastă?

Martora: De fapt, nu, de promis, nu mi-a promis, recunosc.

Avocatul: Ce v-a spus?

Martora: Că sînt frumoasă, că am cei mai frumoşi ochi din lume, că n-a mai întîlnit o femeie ca mine... Şi am crezut că...

Avocatul: V-a violat?

Martora: Doamne fereşte, cum să facă una ca asta?

Avocatul: Deci, de bunăvoie si nesilită de nimeni v-aţi înşelat soţul?

Martora: Da.

Avocatul: De ce?

Martora: Nu ştiu nici eu. Asta a fost prima dată...

Avocatul: Cît timp aţi fost căsătorită cu reclamantul?

Martora: Zece ani.

Avocatul: A mai existat vreun bărbat în viaţa dumneavoastră înainte de căsătorie?

Martora: Nu.

Avocatul: Vă înţelegeaţi bine?

Martora: Aşa şi-aşa.

Avocatul: Vă certaţi?

Martora: Nu, în general, nu.

Avocatul: Aveaţi motive să vă plîngeţi de el?

Martora: De fapt, nu prea.

Avocatul: L-aţi iubit?

Martora: Este un om foarte cumsecade.

Avocatul: Răspundeţi la întrebare, doamnă.

Martora: Cred că nu.

Avocatul: Dar el vă iubea?

Martora: Nu ştiu. Nu mi-a spus-o niciodată.

*

Martorul: Numai ticălosul acela e de vină! Nu ştiu ce-o fi văzut la el. Un derbedeu!

Avocatul: Eraţi în relaţii bune cu soţia dumneavoastră?

Martorul: Da, foarte bune.

Avocatul: Aveţi idee de ce v-a părăsit?

Martorul: Nu, nu înţeleg de ce-a făcut asta. Doar nu-i lipsea nimic. Aduceam toată leafa acasă, nu mă îmbătam, n-o băteam...

Avocatul: Îi aduceaţi flori?

Martorul: Nu. Avea ea nişte muşcate în balcon, la ce să mai cheltuiesc pentru flori?

Avocatul: Îi făceaţi declaraţii de dragoste?

Martorul: Bineînţeles că nu. Doar eram căsătoriţi!

*

Martorul: Copila mea, singura mea fiică, a răpit-o Don Juan. A vrăjit-o, ticălosul, a ameţit-o, a convins-o să plece cu el. Şi era o fată atît de bună, cuminte, nu ca altele, la ora 8 seara era acasă, mă respecta, o ajuta pe maică-sa la treburile casei.

Avocatul: Avea un prieten?

Martorul: V-am spus că era fată cuminte!

Avocatul: Cîţi ani are fiica dumneavoastră?

Martorul: Împlineşte în curînd 20 de ani, mititica.

Avocatul: Deci, este majoră.

Martorul: Ce contează, domnule! Pentru mine tot copil este. Şi cît am cheltuit cu meditaţiile,

profesor de engleză, de franceză, voiam s-o fac economistă, să mă ajute în afaceri. Dar ea, nu şi nu, voia să facă Dreptul.

Avocatul: A, deci o viitoare colegă. Mă bucur foarte mult.

Martorul: Da, nici un avocat nu strică la casa omului. Aşa că am lăsat-o în voia ei, i-am luat şi profesor de istorie şi ce mai avea ea de dat la examen. A treia pe listă a intrat!

Avocatul: Remarcabil.

Martorul: Şi să-mi facă mie una ca asta! Tocmai acum, cînd îi găsisem şi un logodnic.

Avocatul: Dumneavoastră i l-aţi găsit?

Martorul: Trebuie să mă îngrijesc de viitorul fetei, nu? I-am şi spus: tu învaţă, ia-ţi toate examenele, că de rest mă ocup eu...

Avocatul: Soţia dumneavoastră ce părere are?

Martorul: Despre ce?

Avocatul: Despre logodnic.

Martorul: A, ea zice cum zic eu. Nu-mi iese din cuvînt.

Avocatul: Sînteţi o familie unită?

Martorul: Cum nu se poate mai unită.

Avocatul: Şi fericită?

Martorul: Foarte fericită. Nu ne lipseşte nimic.

*

Avocatul: Dumneavoastră, doamnă, sînteţi de acord cu cele relatate instanţei de către soţul dumneavoastră?

Martora: Absolut.

Avocatul: Deci fuga fiicei dumneavoastră a fost o surpriză?

Martora: Da.

Avocatul: Ce relaţii aveţi cu soţul dumneavoastră?

Martora: Cum adică? Relaţii normale, de familie.

Avocatul: Vă certaţi des?

Martora: Niciodată.

Avocatul: V-aţi înşelat vreodată soţul?

Martora: Domnule, vă dau în judecată. Cum vă permiteţi?

Avocatul: Dar el v-a înşelat?

Martora: Bineînţeles că nu.

Avocatul: Doamnă, vă reamintesc că sînteţi sub prestare de jurămînt.

Martora: Viaţa noastră de familie nu vă priveşte.

Avocatul: Eraţi apropiată de fiica dumneavoastră?

Martora: Da, eram foarte apropiate. Ca două prietene. Îmi spunea tot.

Avocatul: Şi dumneavoastră?

Martora: Eu?

Avocatul: Şi dumneavoastră îi spuneaţi tot?

Martora: Sigur că da. La noi în familie nu există secrete.

În clipa aceea, liniştea sălii de judecată fu întreruptă de un strigăt şi o fetişcană cu fustă scurtă se repezi, din mijlocul mulţimii şi se opri direct în faţa judecătorului:

– Nu-i adevărat! Minte! Mint amîndoi!

– Ce-i asta, domnişoară? Cine sînteţi?

Martora: Crina! Fata mea!

Crina, fără s-o privească pe maică-sa, ceru judecătorului permisiunea să depună mărturie, turui, fără să-l aştepte pe grefier să-i sufle textul, „Jur că voi spune adevărul şi că nu voi ascunde nimic din ceea ce ştiu. Aşa să-mi ajute Dumnezeu“ şi repetă:

– Mint amîndoi. Acasă nu vorbesc decît despre bani. La atîta se reduce viaţa de familie. Încolo, fiecare cu ale lui, dar pe furiş. Adică nu sînt un cuplu modern, dimpotrivă, schema este cît se poate de clasică. Tata umblă după puştoaice, nu odată l-am văzut în discotecă, de gît cu cîte una de vîrsta mea. Îmi dădea o grămadă de bani ca să nu-l spun mamei. Iar mama, deşi face pe sfînta şi e geloasă pe tata, are şi ea un amant.

Martora: N-o ascultaţi! Ce ştie ea, e un copil!

Crina: De ce credeţi că voiau să mă mărite? Pentru afaceri. Nu pentru binele meu, în nici un caz. Au găsit un individ cu bani, care ar vrea să se asocieze cu ei. Şi dragul de tata, ce s-a gîndit el? S-a gîndit că un ginere la casa omului e mai bun decît un asociat oarecare. Nu-i aşa, tăticule?

Judecătorul: Domnişoară, aici e procesul lui Don Juan, nu al părinţilor dumneavoastră. Vă rog să nu vă abateţi de la subiect.

Crina: Nu mă abat. Ăsta e subiectul.

Avocatul acuzării: Tatăl dumneavoastră susţine că Don Juan v-a răpit.

Crina: Şi l-aţi crezut? Pe tata nu trebuie să-l credeţi nici cînd spune bună ziua. Cum să mă răpească Don Juan? Eu am vrut să plec cu el, am insistat, el spunea că sînt prea tînără. Abia după ce i-am arătat buletinul şi a văzut că am peste 18 ani a fost de acord.

Avocatul apărării: Vedeţi, domnule judecător, că acuzatul are principii morale.

Crina: Aici nu cred că este vorba de principii morale, ci de prudenţă. Sau, dacă vreţi, de comoditate. Ce rost are să-şi creeze probleme, să rişte o acuzaţie de corupere de minore, cînd are atîtea majore la dispoziţie? De ce vă uitaţi aşa la mine, domnule judecător?

Judecătorul: Atîta cinism, la vîrsta dumitale...

Crina: Nu sînt cinică, sînt realistă.

Crina ar mai fi spus multe, dar judecătorul, de comun acord cu avocaţii, decise că era timpul să audieze şi alţi martori. În continuare, şedinţa se derulă normal, fără întreruperi, cu o singură excepţie. La un moment dat, avocatul acuzării, sfătuit probabil de savant, ceru să fie audiat şi un clon. Judecătorul, după o matură chibzuinţă, respinse audierea clonului, pe motiv că nu poate fi adusă în instanţă o fiinţă fără identitate, despre care nici nu se ştie dacă e om sau nu. Ce va spune la „numele, prenumele, numele părinţilor, data şi

locul naşterii“? Ce-i drept, ar fi fost destul de ciudată mărturia cuiva care avea drept tată un fir de păr şi drept mamă un bazin cu apă de mare...

Don Juan în instanţă

Domnule judecător, ascultaţi-mă! Sînt nevinovat. Sînt nevinovat şi prefer să mor decît să-mi recunosc vreo vină acolo unde autorii crimei sînt alţii. Pentru că, domnule judecător, crima nu este uciderea unui biet clon repetabil, ci compromiterea mea, Don Juan Tenorio, personaj unic şi inimitabil al acestei lumi, printr-o clonare pirat, efectuată fără consimţămîntul meu, mai mult, fără ştirea mea şi fără să-mi fie comunicate consecinţele nefaste ale acesteia.

Domnule judecător...

Am făcut mai mult decît oricare alt om de pe Păm\nt pentru creşterea demografică, prietenul meu Leporello v-a pus, fără îndoială, la dispoziţie lista colaboratoarelor mele în această vastă acţiune. Dar dacă pot accepta să transmit o parte a codului meu genetic unui mare număr de urmaşi care se vor dovedi demni de faima mea, am refuzat şi refuz categoric copierea mea integrală, care ar duce la tot ceea ce urăsc mai mult: monotonie şi uniformizare...

Mi se aduce acuzaţia de omucidere. Dar cel pe care l-am... anihilat nu era om. Şi atunci unde e crima? Din lipsă de argumente, acuzatorii vor să mă ponegrească, să mă compromită, aducînd în discuţie, citez, „viaţa de desfrîu“ pe care o duc, pentru a lăsa impresia că sînt lipsit de principii morale, că sînt infidel şi nestatornic. Nu-i adevărat! Am fost şi rămîn mereu fidel femeii – chiar dacă o văd mereu sub alt chip. Prietenul meu, poetul Goethe, v-ar fi vorbit despre eternul feminin care ne înalţă spre ceruri. Eu, mai prozaic, recunosc doar că iubesc toate femeile din lume. Vedeţi ceva rău în asta? N-am obligat niciodată vreo femeie să mă urmeze. Toate au venit de bunăvoie şi nesilite de nimeni în braţele mele.

Sigur că acuzaţii de desfrîu mi s-au mai adus de-a lungul secolelor. De obicei, acuzatorii erau bărbaţi complexaţi, lezaţi nu în dragostea, ci în orgoliul lor. Nu-şi apărau iubirea, ci dreptul de proprietate. Numai că eu nu sînt hoţ, n-am luat niciodată altceva decît mi s-a oferit.

Domnule judecător, recunosc că am fost vinovat de moartea comandorului de Ulloa, în sensul că, aşa cum bine remarcă G.B.Shaw, nu l-am putut opri de la acel duel inutil şi inuman ca orice duel, iar apoi a trebuit să mă apăr, deoarece bătrînul era un spadasin de temut. Însă, din nenorocire, s-a împiedicat şi a căzut direct în spada mea. Ghinion, ce vreţi. Era noapte şi pe vremea aceea iluminatul public nu funcţiona prea bine. Oricum, pentru moartea comandorului am plătit deja. Acum ar fi nedrept să fiu eu ţapul ispăşitor, să plătesc pentru vina altora.

Pledoarie pentru Don Juan

Onorată curte, sarcina mea este foarte simplă. Dupa ce aţi ascultat toate mărturiile şi aţi văzut toate dovezile materiale, aţi putut constata netemeinicia acuzaţiilor aduse clientului meu. Este acuzat de crimă, dar ce fel de crimă este aceasta? Nu a fost ucis un om, o făptură a Domnului, ci un biet clon, o copie făcută de om, în laborator, o vietate care nici măcar animal nu era, care nu ieşise din pîntecul unei mame, ci dintr-un bazin de sticlă, pe scurt, o făcătură, un robot biologic, un fel de Golem cu chip de Don Juan. O creatură fără mamă, fără tată... Un monstru care voia să violeze o fetiţă. N-a fost o binefacere suprimarea lui? Onoraţi juraţi, gîndiţi-vă ce s-ar fi întîmplat dacă Don Juan nu reuşea să oprească la timp fărădelegea? N-aţi fi putut să judecaţi clonul, pentru că el nu era om, iar legea de autorizare a clonării nu specifică în nici un fel drepturile clonului şi nu-l asimilează fiinţei umane. Am fi avut o crimă fără criminal, o viaţă distrusă de un monstru fabricat în eprubetă. De fapt, dacă ar fi să judecăm pe cineva aici, acela ar trebui să fie profesorul L.O.Him, care a creat un clon iresponsabil, nu Don Juan, care, dimpotrivă, merită felicitări pentru fapta lui.

Onorat juriu, nu mai am nimic de adăugat. Este rîndul domniilor voastre să judecaţi faptele. Sînt însă convins că verdictul nu poate fi decît unul singur: nevinovat.[14]

14 Mi s-a părut cam scurtă pledoaria. I-am şi spus-o avocatului, cîteva zile mai tîrziu. Mă invitase la masă, spre bucuria soţiei lui, care în zilele cu invitaţi nu avea acces în bucătărie.

– Fleacuri, draga mea, a replicat el. Non multa, sed multum! Mai bine spune-mi cum ţi se pare acest pui à la provençale? Divin, nu-i aşa?

Epilog

Cum era de aşteptat, Don Juan a fost declarat nevinovat şi s-a întors la viaţa lui cea de toate zilele. Femeile continuau să-l iubească, era mai seducator ca oricînd, era şi pe mai departe unic, un personaj de legendă. Se aflau însă în libertate o mulţime de imitaţii, mai mult sau mai puţin reuşite, care puteau păcăli, cum am spus la pagina 32, femeile mai lipsite de pretenţii. Erau clonii lui Don Juan, scăpaţi din laborator. Din cauza lor, se vorbea din ce în ce mai puţin despre Don Juan personal, în schimb numele lui devenise substantiv comun (masculin, fireşte, un donjuan, mai mulţi donjuani) şi ajunsese să desemneze, cam de-a valma, orice bărbat afemeiat. Lumea se schimbase.

Desigur, mai rămîne nelămurit un mister. Unde s-a aflat, ce-a făcut Don Juan în răstimpul dintre referendum şi uciderea clonului? Explicaţia dată de el poate fi rezumată în cîteva cuvinte: turneu erotic în străinătate. O formulă în perfectă concordanţă cu imaginea lui publică. Realitatea este însă puţin diferită şi mult mai romantică. Poate că voi avea ocazia, în volumul doi, să vorbesc şi despre acest episod, încă necunoscut, din viaţa lui Don Juan. Dar de ce lipseşte din povestea noastră Leporello, credinciosul lui valet, de care cîndva era nedespărţit?

– Auzi, credincios! mi-a spus Don Juan. Toată viaţa a fost un laş, un poltron, iar după întîmplarea cu comandorul, nu ştiu în slujba cui a intrat, se pare însă că a învăţat unele obiceiuri nedemne de un om pe care l-am considerat prieten. Fii atentă ce-a putut să facă. Avea o amantă, tînără, frumoasă, pe care, la un moment dat, a părăsit-o pentru alta. Pînă aici, nimic condamnabil, din punctul meu de vedere. Femeia părăsită nu s-a împăcat cu gîndul şi a tot încercat să-l găsească, să

insiste, să-l piseze – cam ca Doña Elvira. Nici asta nu m-a mirat. Numai că Leporello nu s-a mulţumit să fugă de ea. Nici n-a avut curajul să-i spuncă clar că totul s-a terminat. Ştii ce-a făcut? Nu mi-aş fi putut imagina. A reclamat-o la poliţie şi la instituţia unde lucra! Asta-i atitudine de clon, nu de bărbat. Ce decădere! Unde vom ajunge în felul acesta?

Dar să ne întoarcem în Insula noastră. Văzînd ravagiile făcute de cloni, parlamentarii, în plenul reunit al celor două Camere, au chemat din nou savanţii şi i-au întrebat dacă au vreo soluţie pentru oprirea fenomenului. Marele savant a făcut o declaraţie, pe care savantul cel mititel, deşi cu barbă, a tradus-o pentru uzul aleşilor poporului. În esenţă, concluzia era că ştiinţa nu posedă încă şi nu se ştie dacă va poseda vreodată mijloacele de a contracara fenomenul donjuanismului, acest efect secundar atît de tulburător al clonării. Atunci, au pus întrebarea mai mulţi parlamentari, cum vor putea fi prevăzute, studiate şi înlăturate efectele adverse ale clonării în alte cazuri? De exemplu, dacă este clonat un om ferm şi integru, autoritar, dar corect, iar clonii ies nişte mici sau, Doamne fereşte, mari dictatori? Imposibil, a declarat savantul, imprevizibilul este singurul răspuns previzibil.

În cele din urmă, preşedintele şedinţei a supus la vot un proiect de lege organică prin care se propunea interzicerea generală şi totală a experimentelor de clonare. Parlamentarii Puterii şi cei ai Opoziţiei, uniţi în acest moment greu, au votat cu entuziasm şi aproape în unanimitate pentru. S-a înregistrat şi un vot împotrivă, dar ulterior s-a dovedit că a fost o eroare, o defecţiune temporară a sistemului de vot electronic.

Şi nu s-au mai clonat oameni de atunci înainte. Omenirea a continuat să se înmulţească prin metoda clasică, verificată de-a lungul veacurilor. Dar clonii lui Don Juan au rămas. După cum a

declarat marele savant, donjuanismul a devenit un fenomen natural şi nu poate fi oprit.

1997

Anexă.
Legea clonării
Parlamentul Insulei
LEGEA
pentru reglementarea clonării umane

În temeiul articolelor 173 alineatele 1 şi 3 şi 174 alineatul 4 din Constituţie şi al Legii nr. 1111/.... pentru crearea şi evoluţia speciilor, Parlamentul Insulei hotărește:

Art.1. Prin prezenta lege se reglementează condiţiile în care se autorizează clonarea umană pe teritoriul ţării.

Art.2. Clonarea umană este permisă în următoarele condiţii:

a) să aibă loc sub strictă supraveghere de specialitate;

b) singurul institut autorizat este „Eden 2“;

c) pe perioada destinată acestui experiment, colectivul de specialitate este degrevat de orice alte însărcinări.

Art.3. Autorizaţia de clonare umană se eliberează institutului „Eden 2“ pe o perioadă de trei ani.

Art.4.

a) Pe toată durata autorizării institutul „Eden 2“ trece sub control parlamentar.

b) Parlamentul va înfiinţa în acest scop o comisie de specialitate.

c) Rezultatele vor fi aduse la cunoştinţa opiniei publice pe tot parcursul experimentului.

Art.5. Nici o persoană nu poată fi clonată fără acordul scris obţinut în prealabil.

Art.6. Alegerea primei persoane care va fi clonată se face prin referendum naţional, organizat la 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Dispoziţii tranzitorii şi finale

Art.7. Parlamentul poate hotărî prelungirea perioadei de aplicare a legii în regim de lege organică.

Art.8.

a) Clonarea realizată în alte condiţii decît cele prevăzute de prezenta lege se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 6 ani sau amenda corespunzătoare prevăzută în Codul Penal.

b) Sustragerea de material genetic se pedepseşte în forma agravantă prevăzută de Codul Penal.

c) Sustragerea de la controlul parlamentar anulează de îndată autorizarea continuării cercetărilor. Tentativa se pedepseşte.

Art.9. Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în „Jurnalul Oficial“.

SECRETUL ATOMIC

Povestea care urmează nu se petrece în vreuna din ţările Terrei, nu se bazează pe întîmplări care au avut loc sau pe personaje reale. Ea este numai rodul unei imaginaţii perverse şi întortocheate, care se încăpăţînează să inventeze realitatea. O realitate a ficţiunii, bineînţeles. Aşa că-i rog pe cititori să nu se lase ispitiţi de posibilitatea unor comparaţii, nici să ia drept aluzii unele complicate coincidenţe (coincidenţele, veţi spune, sînt întotdeauna simple. Eroare! Coincidenţele simple sînt clişee; simple, desigur). Textul pe care-l veţi citi în continuare este mai degrabă un basm. Deci, n-a fost odată, că de-ar fi Hi-Fi şi nu Sci-Fi, ce s - ar mai bîrfi...

Domnule preşedinte, ştiu că discuţia noastră ar trebui să fie scurtă. Sînteţi aşteptat în Salonul Tropical şi nu mă îndoiesc că discursul pe care-l veţi ţine va fi strălucit. Dar înainte, conform tradiţiei, trebuie să vă încredinţez acele lucruri pe care şeful statului, şi numai el, trebuie să le ştie. Doar că ceea ce vă voi spune va dura destul de mult şi invitaţii şi-ar putea pierde răbdarea... Desigur, asta nu mă mai priveşte. De astăzi, gazda sînteţi dumneavoastră. Veţi găsi, fără îndoială, o explicaţie, un pretext, o vorbă de duh pentru a le potoli curiozitatea. Dar să luăm loc. Ce ziceţi de fotoliu? E comod, nu-i aşa? Piele de Cordoba veritabilă. Sau poate doriţi să vă şi instalaţi la birou? De astăzi vă aparţine doar. Totuşi, cred că e mai plăcut să discutăm şezînd în fotolii. Aşa, ca de la preşedinte la preşedinte. Doriţi o cafea? Nu? Poate un păhărel de ceva întăritor? Un deget de whisky? O cupă de şampanie? Cum doriţi, nu insist.

Camera de luat vederi, plasată undeva sus, panoramează creştetele persoanelor invitate în Salonul Tropical şi paharele din mîinile lor. Murmur de voci, rîsete, orchestră de cameră.

Domnule, aflaţi de la mine, meseria de preşedinte e palpitantă! Ba o reuniune la vîrf, ba o mediere, un dineu, un mesaj, o primire, o manifestaţie de protest, un atentat, un autograf, ce mai, n-ai timp să te plictiseşti. De asta pot să vă asigur, chiar dacă uneori veţi dori un strop de

plicitseală, nu veţi avea timp. Decît poate la inaugurări şi comemorări, cînd trebuie să ascultaţi discursurile altora. Şi ce discursuri, te-apucă groaza! Dar am găsit şi pentru asta un truc. Mă gîndesc la ceva plăcut – o femeie frumoasă, o carte, o băutură bună şi imediat se vede încîntarea pe chipul meu. Sper că vă daţi seama, un preşedinte nu are voie să pară plictisit. El trebuie să fie veşnic treaz, să vegheze asupra naţiunii şi să garanteze Constituţia zi şi noapte, fără nici un moment de pauză. Da, da, şi în somn, nu există derogare, în somn veţi visa numai alineate din Constituţie, în fiecare noapte de-acum încolo, pe durata mandatului, fireşte. După? Nu ştiu încă. Dar dacă mă sunaţi într-una din zilele următoare, am să vă spun cu toată sinceritatea. Deocamdată însă, avem treabă.

...Aşa, deci, despre ce discutam? Da, despre secretele de stat. Dar ce înseamnă, la urma urmei, un secret de stat? Ce înseamnă un secret şi ce este statul? Şi ce nevoie are statul de secrete? De ce vă uitaţi aşa la mine? Vă grăbiţi? N-are nici un rost. De azi înainte veţi fi preşedintele ţării, timp de cinci ani. Şi dacă veţi fi reales, încă cinci. Cinci şi cu cinci fac zece, deci aveţi timp berechet. Invitaţii dumneavoastră? Dacă aţi comandat destulă şampanie, nu vă vor regreta întîrzierea şi nu se vor plictisi. Vă promit că nici dumneavoastră nu vă veţi plictisi în compania mea. Ştiu că sînteţi emoţionat, mi se pare normal, este prima dată că deveniţi preşedinte, vă înţeleg perfect. Eu? Da, am fost şi eu emoţionat. Deşi, recunosc, acum emoţiile sînt şi mai mari. E prima dată (şi, conform Constituţiei, ultima) că predau mandatul prezidenţial. Prerogativele, cum se spune. Şi, evident, secretele de stat. Ajungem şi la ele, nu fiţi prea curios. Veţi afla tot ce este de aflat şi nimic în plus. Tot nu doriţi nimic de băut? Bine, să fim sobri. Cît se mai poate.

Pentru că, ascultaţi-mă pe mine, sînt un om cu experienţă şi pot să vă spun că pînă şi un antialcoolic convins se apucă de băut în această funcţie. Este unul din secretele pe care vi le dezvălui astăzi. Nu luaţi notiţe? Ar fi bine, pentru că, la început, vă va fi dificil să ţineţi minte toate formulele. Cum adică ţineţi minte? Domnule, asta nu-i o meserie pentru amatori!

Vă rog să priviţi această hartă, nu este secretă, ea înfăţişează relaţiile internaţionale ale ţării noastre. Presupun că aţi reţinut din bibliografia pentru alegeri că relaţiile internaţionale reprezintă esenţa prerogativelor prezidenţiale. A, ştiu că aţi promis marea cu sarea... Dar lăsaţi guvernul să se ocupe de asta, rezervaţi-vă pentru lichide mai nobile. De fapt, funcţia dumneavoastră va fi, în mod normal, pur reprezentativă. Tot ce puteţi face este să evitaţi gafele cînd vă întîlniţi cu omologii dumneavoastră, ceea ce nu va fi foarte greu, pentru că şi ei vor avea aceeaşi grijă. E un balet clasa-ntîi, pe poante, domnule, clasic, fiecare încearcă să-si păstreze echilibrul şi ba se ţine de celălalt, ba îl îmbrînceşte cu graţie şi cu aerul că-i face o favoare. Dar nici o grijă, veţi urma cursuri speciale de balet, va veni un coregraf specializat să vă înveţe paşii. Cum? Aveţi două picioare stîngi? Nici o grijă, vi le îndreaptă el. N-aveţi ureche muzicală? Păi, dragă domnule, cum de-aţi ajuns preşedinte? Ce-a fost în mintea celor care v-au propus? Nu ştiau că tonul face politica?

Eu provin dintr-o familie de oameni politici şi diplomaţi din tată-n fiu, din mătuşă în nepot... Recunosc însă că nu prea e în tradiţia statului nostru meseria de om politic. În ultimii 25 de ani am avut un preşedinte veterinar, vreo doi ingineri... dumneavoastră ce sînteţi... a, sigur, îmi amintesc, sînteţi jurist. Specialist în drept constituţional, sper. A, nu? Penal? Nu? Slavă Domnului! N-aş fi dorit să las în funcţia de prim magistrat al ţării un om care ia apărarea criminalilor. Şi în ce procese

v-aţi specializat? Divorţuri? Asta e rău. Foarte rău. Va trebui să vă schimbaţi complet discursul. Preşedintele este garantul unităţii ţării, or dumneavoastră v-aţi făcut o meserie din a apăra dezbinarea. De aici pînă la secesiune mai e doar un pas, aveţi grijă să nu-l faceţi din greşeală!

Acum chiar simt nevoia să beau. Să mă uit întîi pe hartă, să caut ceva potrivit situaţiei. Fiecare situaţie cu băutura ei, dragă domnule şi viceversa, fiecare băutură cu situaţia ei. Nu ştiaţi? Lăsaţi, vă deprindeţi dumneavoastră repede cu problema asta complexă şi complicată.

A, da, uite, am primit chiar ieri o băutură sud-americană mai deosebită, mi s-a părut interesantă cînd am fost în vizită în Amazonia şi de atunci mi se trimite cîte o sticlă la ocazii. Se face dintr-o plantă ale cărei seminţe cărnoase sînt întîi mestecate de femei, scuipate într-un vas şi lăsate să fermenteze. Se pare că saliva îi dă ceva, o aromă inefabilă. Varianta boliviană se cheamă *chicha* şi se face din porumb, prelucrat tot prin molfăire. Nu vreţi să gustaţi? V-ar face bine, v-aţi cam albit la faţă şi vreau să fiţi în formă. Ceea ce vă voi spune nu este uşor de înţeles, nici măcar de ascultat. Şi trebuie să fiţi foarte, foarte atent. Este vorba de codul atomic, cu asta nu ne jucăm. Hai, numai un păhărel.

> *Camera de luat vederi panoramează Salonul Tropical. Invitaţii par să se simtă foarte bine, dar unii sînt uşor nedumeriţi. Două capete se apropie, şuşotind ceva inaudibil. Un invitat în frac se uită la ceas. O doamnă în rochie de seară întreabă: „Credeţi că mai durează mult?“.*

De ce vă strîmbaţi? E prea tare? N-are decît 46^0, sper că rezistaţi la atîta lucru. Altminteri veţi avea mari dificultăţi în muncă. Cum? Nu sînteţi băutor? Mi-e imposibil să înţeleg. Credeam că după atîţia ani avem în sfîrşit o adevărată clasă politică demnă de acest nume. Dar, din păcate, amatorismul face

ravagii. Domnule, politica nu se face cu improvizaţii. Nu ajung bunele intenţii, este nevoie de profesionalism. Da, da, pro-fe-si-o-na-lism. Cinste şi dorinţa de a face bine? Sigur, sînt bune şi ele. Dar ce te faci cu cinstea dacă la convorbirile politice importante nu eşti în stare să bei un pahar fără să te strîmbi? Iar interlocutorul crede că nu eşti de acord cu ce spune?

Bine-a zis cine-a zis că dacă intri în politică trebuie să înghiţi în fiecare dimineaţă o broască rîioasă. Desigur, vorbea la figurat. Dar să ştiţi că se poate înţelege şi la propriu. Veţi constata acest lucru cu propriile dumneavoastră papile gustative şi propriul stomac în diferite ţări exotice pe care n-am nici o îndoială că ardeţi de nerăbdare să le vizitaţi. Şarpe la grătar, tocană de cîine, spumă de alge cu ochi de păun... da, da, ce vă holbaţi aşa la mine, ochişori adevăraţi, de păun autentic. Şi va trebui să mîncaţi, nu există scuze, nu puteţi cere o friptură în loc...pentru că riscaţi să vi se aducă un cotlet de hienă sau o pulpă de dihor, ca să nu mai vorbim de consecinţele acestei impoliteţi asupra relaţiilor diplomatice dintre cele două ţări. Deci, mîncaţi tot şi, ca să rezistaţi, beţi tot. Să nu vă miraţi, vă spun de pe-acum, aşa cum în Europa se pune o pară în sticla de ţuică, au pe-acolo, în Orient, un rachiu cu o viperă în el, otravă, nu alta.. Nu doriţi o picătură? Să ştiţi că e curat, original, de la mama lui. De asta pot să vă asigur, calitatea băuturilor este excelentă. Funcţia de preşedinte îşi are şi ea avantajele ei. Puţine, mai puţine decît credeţi, dar există. Vă spun asta ca să vă dau curaj, mai ales că, e foarte clar, habar nu aveţi în ce porcărie v-aţi băgat. Noroc că s-a inventat alcoolul, altminteri... Cum, dumneavoastră chiar nu beţi? Şi mai vreţi să spuneţi că sînteţi ditamai preşedinte! Apropo, sînteţi chiar... dumneavoastră? Nu vă supăraţi că vă întreb. Veţi înţelege mai tîrziu.

Ei, dar ne-am cam luat cu vorba şi, cînd colo, noi avem treabă de făcut. Doar n-aţi venit aşa, în vizită de curtoazie. Aş putea chiar să spun că eu sînt în vizită la dumneavoastră. Sau, mă rog, ceva între. Deci, ce avem noi azi pe agendă? Ia să vedem... Predarea prerogativelor. Asta era! Trebuie să vă predau prerogativele, n-am încotro, aţi cîştigat alegerile, aţi depus jurămîntul, trebuie să aveţi şi prerogative. Unde s-a mai văzut preşedinte fără prerogative? Prerogative fără preşedinte da, cu duiumul, dar un preşedinte nu e preşedinte dacă n-are prerogative. Bun, păi să vi le dau. Una cîte una, nu toate deodată, ca să nu faceţi indigestie. N-ar fi prea plăcut, tocmai azi... Aveţi şi musafiri... Aşa... Dar nu-mi place că sînteţi încruntat. Din cauza emoţiei, probabil. Nu este bine. Trebuie să zîmbiţi. Smile! Cheese! Fromage! Brînză, viezure, mînz!

Da, la capitolul zîmbet mai aveţi de învăţat. Pot să vă recomand cîteva lucrări de referinţă, dacă doriţi. Le veţi găsi în bibliotecă, adunate în raftul pe care scrie mare **Hic sunt leones**, iar dedesubt, mic de tot, *Sfaturi practice pentru preşedinţi*. Totul este foarte bine organizat pe căprării – profesionişti sau amatori, categorie supergrea sau semimuscă, începători talentaţi, avansaţi fără speranţă sau admişi fără loc, în fine, veţi avea timp să le descoperiţi şi să găsiţi ceea ce vi se potriveşte. Sau, mai precis, ceea ce credeţi că vi se potriveşte. Iar pînă la sfîrşitul mandatului sau mandatelor sînt sigur că veţi îmbogăţi colecţia cu propriile opere. La ce categorie vor intra? Asta numai Bibliotecarul şef din vremea respectivă o va stabili. Sigur că există un Bibliotecar şef. Măcar cărţile să fie ţinute în ordine.

Tot în privinţa zîmbetului vă mai pot oferi două-trei sugestii. Prima este legată, vă rog să mă scuzaţi, de periuţa de dinţi. Evident că ştiţi s-o folosiţi, important este s-o folosiţi cît mai des, s-o aveţi în permanenţă la dumneavoastră, dar, atenţie, să nu faceţi gafa de a o scoate din buzunar în locul

stiloului ca să semnaţi un tratat internaţional sau un decret de graţiere. Ar fi chiar mai rău decît dacă aţi folosi cerneală simpatică. Amănunte găsiţi în aceeaşi bibliotecă, la litera N – nulităţi. A doua sugestie este mai... să zicem mai artistică. Aveţi la dispoziţie un studio de televiziune foarte bine utilat şi o echipă de specialişti. Vreţi să-i schimbaţi? Cum doriţi, vă priveşte şi, oricum, asta nu modifică esenţa chestiunii. Studiaţi-vă zîmbetul înregistrat. Nu ştiu dacă aţi avut ocazia pînă acum să observaţi că un zîmbet pornit din inimă nu este perceput întotdeauna ca atare, iar o grimasă poate fi uşor luată drept un surîs fermecător.

Camera panoramează din nou Salonul Tropical. Invitaţii se simt din ce în ce mai bine şi nu dau semne că le lipseşte gazda, mai ales că se desfac noi şi noi sticle de şampanie.

Vi se pare simplu pînă aici? Bine, să trecem mai departe. Unde eram? A, da, la prerogative. Trebuie să vă predau cheia de la seif şi conţinutul acestuia. Seiful este ascuns, în buna tradiţie a romanelor englezeşti... aţi ghicit, după un tablou. După acest tablou istoric, un kitsch, o mîzgălitură, o copie proastă şi aproximativă după Jean Louis David. De ce l-oi fi lăsat eu pe perete? De ce-a trebuit să-l suport atîţia ani? Nu mai ţin minte foarte exact. L-am primit cadou... sau a fost comandat de predecesorul meu... sau cumpărat, într-un moment de rătăcire patriotică, la talcioc sau la o licitaţie... Zău că nu mai ţin minte. Îmi amintesc însă perfect că mi s-a recomandat să nu-l arunc, ca să nu provoc un incident politic sau diplomatic sau ceva de genul ăsta. Aşa că singura soluţie a fost să mut toată mobila, o zi întreagă am cărat, cu consilierii şi cu şeful de cabinet, ca să pot sta la birou cu spatele la oroare, să n-o văd... Combinaţia de cifre şi litere o alegeţi dumneavoastră, eu deschid acum seiful, aşa, acum mă întorc cu spatele pînă schimbaţi cifrul, dar atenţie, să nu-l uitaţi, altfel va

trebui să apelaţi la lăcătuşul de protocol de cîte ori vreţi să beţi ceva special. Cum, nici nu v-aţi uitat înăuntru? Aici e cel mai de preţ obiect al ţării, cheia succeselor noastre, secretul admiterii noastre în toate forurile, toate alianţele, toate uniunile, comitetele şi comiţiile. Aveţi aici lista completă, deşi nu exhaustivă, pentru că vă puteţi aduce şi dumneavoastră contribuţia, ca să nu mai vorbim de situaţia internaţională, destul de fluidă, deci lista cocktailurilor care se pot prepara din băuturile statelor de pe harta pe care v-am prezentat-o deja, cu reţetele respective. Vi se pare puţin? Dar ce doreaţi să găsiţi în seif? Codul atomic? Să fim serioşi, seiful ăsta se deschide şi cu o agrafă. Şi ar trebui să aveţi mai multă încredere în rolul strategic al listei de băuturi. Sper că o veţi studia cu multă seriozitate, vă spun eu, din experienţă, merită efortul. Aşa... alături de listă mai găsiţi o cheie, cu care deschideţi sertarul secret al biroului. Sertarul secret este un sertar mai mic, practic invizibil, pe care singur l-aţi găsi cu foarte mare greutate dacă n-aţi şti de existenţa lui. Iată-l, vi l-am deschis eu, vedeţi, cheia funcţionează perfect, mecanismul este bine întreţinut. Şi ce-avem înăuntru? O cutie de havane. Havane adevărate, originale, de cea mai bună calitate. Cel mai mult le apreciază şefii statelor care respectă cu stricteţe embargoul. Sînt fericiţi că, fumîndu-le aici, nu contribuie la creşterea contrabandei şi evaziunii fiscale, ca la ei acasă. Sînteţi fumător? Atunci trebuie să aveţi grijă să nu epuizaţi stocul înainte de a vă îngriji de un nou transport. Legal, fireşte. Cadou de la... Dar de asta se ocupă şeful aprovizionării. Nu-l daţi afară pînă nu-l învaţă pe succesorul lui toate scurtăturile. Bun, cu asta am rezolvat. Ce mai avem în seif? Un tirbuşon, asta pentru întîlnirile *à huis clos*. L-am primit eu personal, nu e din dotare, e un cadou de la fostul meu omolog din... Săracul, şi-a încheiat mandatul înainte de termen. Asta e, cînd oamenii nu-şi

înţeleg prerogativele. Nu, nici vorbă de corupţie. Nici măcar cirozã. De, aş zice, prea multă omenie. Mergea ca omul prin oraş, fără body guard, şi s-a apucat să împartă dreptatea la colţ de stradă, adică să despartă nişte bătăuşi într-o cîrciumă. Aşa că, din dorinţa de a face pace, s-a ales cu un cuţit între coaste şi cum cei din ambulanţă nu l-au recunoscut, l-au dus la un spital de cartier şi ... asta e, n-a putut fi salvat. Vă fac cadou tirbuşonul, mie mi-ar trezi doar această amintire tristă, pe cînd dumneavoastră v-ar fi chiar util. Propun să bem un păhărel în memoria marelui omolog dispărut. Ehei, ce om era! Mare politician! Era în stare să bea o sticlă întreagă de whisky şi apoi să stea patru ore la tratative, să negocieze, dupa care mai bea o sticlă... Deci, să-i cinstim amintirea cu băutura lui preferată. A, nu aşa, trebuie să-l beţi tot, să vă arătaţi respectul faţă de personalitatea marelui dispărut. Există pe lista din seif şi un cocktail „in memoriam“, special pentru asemenea ocazii, o combinaţie destul de bizară, de bere neagră, whisky „Black and White“ şi sirop de mure, dar cum regretatul prefera sec...

Trebuie să vă mai predau un obiect indispensabil – aparatul de traducere automată. Nu, să ştiţi că nu-l va înlocui niciodată pe traducătorul dumneavoastră oficial, pe care vă sfătuiesc să-l luaţi în fiecare deplasare. Aşa cum va trebui să nu uitaţi să vă luaţi stenodactilograful oficial, altfel păţiţi ca unul din predecesorii noştri; abia după primirea oficială s-a trezit că n-avea cine să noteze ce se vorbea la tratative.

Aparatul de traducere automată este însă un instrument de folosinţă personală, ca batista sau ochelarii. Este creat pentru trei limbi – sau mai bine-zis trei limbaje: comun, de lemn şi diplomatic. Trebuie să recunoaşteţi că este o realizare deosebită, are şi un design plăcut. Nu, desenul nu reprezintă o şopîrlă, ci un cameleon, ceea ce, semantic şi stilistic, este cu totul altceva.

Iar utilitatea acestui aparat este nepreţuită. De pildă, să zicem că primiţi o invitaţie ce conţine fraza: **constatăm o mare varietate de atitudini faţă de mediul internaţional turbulent în care unele state înţeleg să-şi apere interesele. Considerăm că este în avantajul nostru comun să depunem toate eforturile necesare pentru medierea unei soluţii**. Ei? Ce-aţi înţeles? Nu, domnule, nu are nici o legătură cu ecologia, ba chiar dimpotrivă. Haideţi să vedem practic cum funcţionează aparatul. Deci, aici scriem textul, ca la o maşină obişnuită. Ştiţi să scrieţi la maşină? Dar la calculator aţi lucrat vreodată? Ce ruşine... Pe mîna cui las eu ţara asta? Ei, dar nimeni nu se naşte învaţat şi nici preşedinte. Aveţi timp să învăţaţi, iar pînă atunci bateţi cum vă arăt eu, cu două degete. Aşa, bravo, văd că vă descurcaţi. Deci am bătut textul, acum ne uităm aici, la cele trei butoane cu opţiuni. Maşina recunoaşte singură limbajul textului-sursă, deci nu ne rămîne decît să alegem limbajul textului-destinaţie. Să alegem limbajul comun pentru început, dacă sînteţi de acord. Apăsăm pe buton şi acum veţi vedea frumuseţea aparatului, cameleonul se roteşte şi-şi agită vîrful limbii... Gata. Puteţi citi. **Este necesar să ajungem împreună la o soluţie a problemei terorismului.** Aţi văzut ce simplu este? Ei, acum să vedem cum spuneţi dumneavoastră acelaşi lucru, dar de la tribuna respectivei conferinţe. Apăsăm pe butonul „limba de lemn“ şi citim: **Interesele noastre comune sînt ameninţate, în mod serios, de acest flagel, din păcate încă necontrolat de voinţa popoarelor şi acţiunea autorităţilor. Această situaţie trebuie să înceteze prin eforturile noastre conjugate de edificare a unei lumi mai sigure şi mai stabile pentru generaţiile viitoare.**

Aţi înţeles, sper, că aparatul are două roluri. Pe deoparte, vă ajută să înţelegeţi diferite tipuri de mesaje, pe de alta, să transpuneţi propriile

dumneavoastră gînduri sau texte în limbajul potrivit împrejurării. V-am mai spus, e nepreţuit. Încă nu vă daţi seama cît de important este să înţelegi exact ce ţi se spune. Poate vă mai amintiţi... Dar nu, sînteţi prea tînăr. Exista la un moment dat un om politic pe nume Labadur. În programul lui electoral figura o frază care a băgat în sperieţi jumătate din Europa. Propunea el o conferinţă la nivel înalt şi un plan de stabilitate, iar unul din puncte suna cam aşa: „rectificarea paşnică a frontierelor prin înţelegerea părţilor“; chestia asta a înnebunit mulţi ziarişti, dar şi politicieni mai puţin versaţi şi nedotaţi cu acest minunat aparat de traducere automată, care-şi vedeau deja ameninţată integritatea teritorială. Pînă la urmă, s-a ajuns la lectura corectă, adică „rectificarea paşnică a frontierelor prin înţelegerea părţilor, cu respectarea prevederilor Actului Final de la Helsinki“. Nu vedeţi diferenţa? Înseamnă că n-aţi citit Actul Final. Acolo spune clar că nu se poate. A, nu înţelegeţi de ce a stîrnit Labadur toată tevatura? Simplu, chiar şi fără aparat. Dar dacă vreţi, căutaţi traducerea. „Să rămîn în istoria Europei“. Asta era.

Hai să mai traducem cîteva fraze, ca exerciţiu. À propos, eu m-am amuzat foarte tare în timpul campaniei electorale, trecînd prin aparat sloganurile şi discursurile dumneavoastră. Şi pe cele ale contracandidatului dumneavoastră principal, fireşte. Eu sînt imparţial, cum veţi fi şi dumneavoastră de azi înainte. Dar ştiţi că aveţi haz? Deşi păreţi mai degrabă rigid, pompos şi, scuzaţi-mă, cam nesărat. Însă frazele pe care le rosteaţi, promisiunile acelea solemne deveneau în traducere nemaipomenit de hazlii. Mi-aduc aminte de una din ele. „Urmăriţi cu atenţie ce vă spun acum. Voi dubla în opt luni toate salariile şi pensiile.“ Eficientă promisiune! Numai că eu am tradus-o. Ştiţi ce zicea aparatul? Vreţi să vă spun? „V-aş promite şi luna de pe cer, numai să mă votaţi!“ Noroc că sînt extrem de puţini cei care

posedă aparate de traducere automată. Nici măcar toţi oamenii politici. Altminteri... Dar să lăsăm asta. Mai bine învăţaţi să folosiţi cum se cuvine aparatul şi, atenţie, nu-l bruscaţi, nu daţi cu pumnul în el, că nu-i televizor. Propuneţi dumneavoastră o frază. Prima care vă trece prin cap. Cum? **Mă enervezi şi mă faci să-mi pierd timpul, dar n-am încotro, trebuie să ascult ce-mi spui.** Bine, să încercăm. Aşa, bateţi textul, acum apăsaţi butonul cu opţiunea dorită şi să vedem ce iese. **După discuţii îndelungate şi serioase, am reuşit cu mare dificultate si cu mare efort să identificăm anumite puncte de interes comun şi am convenit să continuăm dialogul pînă la clarificarea tuturor problemelor.** Bravo. Sună destul de civilizat. Aţi început să vă descurcaţi. Încă o dată. Vă propun eu fraza. **Ne exprimăm întreaga noastră înţelegere, solidaritate şi compasiune faţă de problemele distinsului nostru interlocutor, dar credem că este timpul să reconsiderăm împrejurarile şi modalitaţile prin care să găsim o soluţie consensuală a problemelor care ne preocupă în general, dar mai ales să proiectăm primele atitudini de principiu în problema care ne-a reunit astăzi aici.** Da, mulţumesc pentru compliment, ştiu că e o frază foarte reuşită. O folosesc de multă vreme cu succes. Traducerea? Apăsaţi pe buton. Da, exact, aşa scrie, nu este nici o greşeală: **du-te-n p... mă-tii**! Nu trebuie s-o luaţi ca pe-o jignire. A fost doar un exemplu. Bun, cred că ajunge. Mă bucur că las aparatul în mîini bune.

Înainte de a trece mai departe, trebuie neapărat să mai bem ceva, altfel nu veţi rezista, pentru că urmează partea cea mai dură a întîlnirii noastre. Vă propun un păhărel din ceea ce se cheamă „reconcilierea româno-maghiară“, adică o cinstită pălincă de prune, de două ori fiartă. Am constatat, de cîte ori am avut prilejul să vizitez ţările respective, că reconcilierea lor e mai solidă decît

cea franco-germană. Deşi au trecut zeci de ani de la semnarea tratatului Elysée, nemţii şi francezii încă n-au găsit un limbaj comun, în viaţa de toate zilele, vreau să zic. În politică da, dar acolo sînt alte interese. Dincoace, în schimb, politica o fie ea aşa şi-aşa, dar între ei, mai ales la un păhărel de pălincă, oamenii se înţeleg de minune. Ei, aşa, mici diferende se mai întîmplă, nu zic nu, se mai taie cu cuţitele, dar se taie şi între ei, adică e vorba de tăieturi fără conotaţie etnică. Noroc! Bună, nu?

Ei, şi-acum putem trece la treburi serioase. Trebuie să vă atrag atenţia asupra unei cărţi care face parte din bibliografia obligatorie. În bibliotecă, în raftul de **Ştiinţe politice** găsiţi volumul care poartă pe supracopertă titlul **Politica internaţională a Troiei în secolul xx**. L-am ales special pentru ca nimeni să nu fie curios. De altfel, am exagerat cu precauţiile. Era suficient doar să-l pun în raftul respectiv, nimeni nu se apropie de el, în afară de Bibliotecarul şef, care oricum ştie pe dinafară toate cărţile din bibliotecă. În rest, toţi citesc numai romane poliţiste sau nu citesc deloc. Habar n-aveţi la ce cote ridicate a ajuns analfabetismul în politică. Da, mă rog, dacă echipa dumneavoastră va schimba lucrurile, cu atît mai bine. Dar mă îndoiesc. Şi eu am pornit, acum zece ani, cu o echipă de intelectuali entuziaşti. Ei, să lăsăm asta, nu vreau să vă tai elanul.

Revenind la bibliotecă, scoateţi volumul de care vă spuneam şi înăuntru veţi găsi „JFK printre noi“, o poveste adevărată a evenimentelor care au avut loc la Dallas în 1963 şi urmarea lor. Veţi înţelege, citind această carte, că acela dintre predecesorii noştri care se tot referea la misterul asasinării lui Kennedy ca să explice anumite mistere ale începutului propriului lui mandat avea perfectă dreptate. De aceea a şi primit cartea – pentru că el a primit-o – în ediţia specială pentru uzul preşedinţilor de state. De fapt, singura ediţie, pentru că numărul de exemplare este strict limitat.

Ca şi numărul preşedinţilor, dealtfel. Pe scurt, din această carte, aflăm că la Dallas n-a fost ucis JFK, ci dublura lui. El personal se afla la amanta lui şi-şi petrecea timpul într-un mod mult mai plăcut. Ba chiar a putut să vadă la televizor cum este împuşcat. Numai că după ce a fost declarat mort, nu mai putea să apară şi să spună „Eu sînt adevăratul Kennedy“. Aşa că băieţii lui l-au scos din oraş... Cum ce băieţi? FBI-ul sau altă asemenea asociaţie caritabilă sau SPP-ul lor, mă rog, cei care-l păzeau de-adevăratelea. Ei, ăştia l-au dus, cu amantă cu tot, într-un loc secret, dar foarte confortabil, ceva între Fort Knox şi Hotel Ritz. I-au făcut operaţie estetică, sau, mă rog, inestetică, adică l-au urîţit ca să nu mai semene cu el însuşi şi să nu atragă atenţia. Şi a trăit acolo liniştit cîţiva ani, urmărind cu interes cercetările privind moartea lui, raportul comisiei Warren şi tot restul. Amanta a murit într-un accident, exact cînd dorinţa lui de a ieşi în lume începuse să-i îngrijoreze pe băieţi. Pe urmă l-au lăsat liber... aproximativ liber, evident. Dar cine poate fi absolut liber într-o asemenea situaţie? În orice caz, n-a vorbit, n-a căutat-o pe Jackie, oricum se remăritase, de ce să-i strice fericirea. Se zice că s-ar fi întîlnit totuşi cu Bobby şi cu Teddy, iar ce li s-a întîmplat lor se ştie foarte bine, chiar dacă asasinarea lui Bobby n-a fost nici ea foarte clară, iar despre Chappaquiddick s-a scris mult prea mult ca să poată fi adevărat. Asta l-a lecuit pe JFK de dorul familiei, aşa că, sub noul lui nume şi cu un cont substanţial în bancă, s-a stabilit în sudul Franţei, unde a trăit în condiţii de lux şi relativă libertate vreo treizeci de ani, povestind cui se nimerea propria lui teorie despre atentatul de la Dallas, o teorie foarte interesantă, nereţinută însă de documentele oficiale. Turiştii germani cu care intra în vorbă aflau că, în ciuda puternicului său accent transatlantic, domnul acela blond şi simpatic susţinea că e compatriotul lor. „Ich bin

ein Berliner“, avea el grijă să-i informeze. Iar dacă la moartea lui (naturală, spune cartea) s-au întîmplat unele lucruri ciudate, nimeni n-a avut ocazia să mediteze prea mult asupra lor. Pe cine putea să deranjeze, în sudul Franţei, că familia americană a excentricului rentier defunct era compusă din patru tineri solizi, înalţi de aproape doi metri? Şi cine putea să ştie că, pe malul celălalt al Atlanticului, acesta a fost îngropat, după o scurtă ceremonie cu doar cîţiva participanţi, într-un colţ discret al cimitirului Arlington?

De ce v-am povestit cartea? Pentru că problema dublurilor este mai importantă şi mai serioasă decît pare. Dumneavoastră aveţi dublură? Sau sînteţi chiar dublura? Nu trebuie să vă simţiţi jignit, dimpotrivă, s-au mai întîmplat cazuri. Deci, indiferent cine aţi fi, preşedintele nou ales al ţării sau un om oarecare, avînd rolul de a-l înlocui în momentele grele, va trebui să vă dezvălui Secretul Atomic. Dar de ce-aţi fi dublura? Putea să prevadă cineva din anturajul dumneavoastră că va fi un moment dificil? Era programată o discuţie de doar 15 minute. Asta, în agenda amicilor dumneavoastră, care nu prea ştiu cum se petrec lucrurile, ceea ce nu vă va împiedica să le oferiţi posturi grase pentru care se vor dovedi incompetenţi. Eu mi-am rezervat pentru plăcerea de a conversa cu domnia voastră trei ore, din care una a şi trecut. Cum zboară timpul! Acum chiar că trebuie să insist să bem ceva. Păreţi cam speriat. Să vă ofer ceva uşor... Ce-aţi zice de o mică francofonie? Mais non, mon cher président, n-aveam intenţia să vă supun unui test de limbi străine. Mă referam la capitolul respectiv din lista de cocktailuri. Ia să vedem... nu... ăsta-i prea tare...a, gata, vă propun un kir francofon... simplu sau royal? A, nu ştiţi diferenţa. Eram sigur. Deci, kirul este o băutură originară din Dijon, care se compune din crème de cassis, adică lichior de coacăze şi vin alb. Sau dacă e royal, atunci, fireşte,

cu şampanie. Iar varianta francofonă pe care v-o propun conţine vişinată în loc de lichior. Vişinată bună, de casă, preparată de soacra consilierului meu pentru politică externă, care ştie ca nimeni altcineva să amestece băuturile. E din România. Iar acum veţi vedea cum funcţionează automatul de politică externă aplicată. Apăsăm pe hartă un punct oarecare între hotarele României şi ce vedem? Vedem în partea dreaptă un ecran pe care defilează o listă. Lista este alfabetică, de la „Adio mamă“ la zaibăr, mergem pînă la V, vişinată, apăsăm o dată şi acum doza de vişinată curge în paharul de sub ecran. Reluăm operaţiunea, căutăm la Franţa, iată şi lista, aici e mai complicat, zeci de băuturi, sute de mărci... Ce şampanie alegeţi? În ce mă priveşte, prefer Moët&Chandon, v-o recomand cu căldură pentru ocaziile mai puţin protocolare. Ça va? Merge butonul, şampania curge, poftiţi, kirul dumneavoastră e servit. E bun, nu? Eu rămîn la „reconciliere“.

Da, şi-acum să continuăm discuţia despre secretul atomic. Povestea începe... Ah, să nu uit să-mi iau oul din seif! Cum care ou? Oul prezidenţial pe care l-am primit de Paşti. De fapt este fabricat de chinezi pe licenţă japoneză pentru un concern multinaţional cu sediul în Tonga şi filiale în sud-estul Asiei. Modelul obişnuit este „tomagaci“-ul, oul care a înnebunit Japonia pe la sfîrşitul secolului XX, oul cu puiul virtual care trăieşte şi moare deşi nu există. N-aţi auzit de el? Mă mir, a fost o întreagă poveste, dezbateri, dacă este etic sau dacă nu cumva pregăteşte ceva rău etc. etc. Oul meu este varianta prezidenţială, de fapt este unul dintre cele opt sau nouă existente pe glob. Au fost date şefilor de stat ai marilor puteri din acea vreme. Iar unul din ei, pentru a-mi mulţumi că i-am pus o vorbă bună la altul dintre ei (să nu credeţi că acesta este tipul de mediere despre care scrie în Constituţie că trebuie să-l practicaţi. Este vorba de ceva mai complicat şi nu ştiu dacă ne

rămîne timp suficient şi pentru poveşti de genul acesta), deci în semn de gratitudine, mi-a dat oul lui. Oricum nu mai avea nevoie de el pentru că i se terminase al doilea mandat şi doar nu era să-l lase succesorului! Acesta este un obiect personal. Prezidenţial, dar personal. Sau personal, dar prezidenţial. Pot să vă arăt cum funcţionează, dacă sînteţi curios. Credeţi că invitaţii dumneavoastră se vor supăra? Sau vă gîndiţi la transmisia directă la televizor? Nici o teamă, n-o veţi rata, pe dumneavoastră vă aşteaptă, numai pe dumneavoastră. Vor umple spaţiul cu comentarii despre ceremonie şi despre clădire, vor mai difuza un film autohton sau muzică populară...

Aşa că nu vă mai tot uitaţi la ceas, oricum nu puteţi ieşi de aici fără să vă spun secretul atomic. Iar pînă atunci mai este. Nici măcar numerele de telefon ale colegilor de breaslă nu vi le-am dat încă. Da, omologii. Am vorbit cu ei, le-am spus că ar fi bine să vă lase în pace o zi-două, pînă vă dezmeticiţi şi nu mai confundaţi uşa de la baie cu cea de la bibliotecă. Apoi, nici o grijă, vă sună ei. Deci vă puteţi începe mandatul cu o mică economie la factura telefonică.

Revenind la oul acesta prezidenţial, mi-ar face mare plăcere să vi-l dăruiesc, dar mi-a fost dat în condiţiile de care v-am vorbit, deci trebuie să-l păstrez. O amintire de pe vremea cînd o catastrofă mondială a fost evitată... chiar în ultima clipă. Deci oul acesta, îl vedeţi, auriu în dungi verticale de culoare mov, are pe o parte un mic ecran. În varianta populară, pe ecran se naşte sau, mă rog, este clocit, un pui, care apoi trăieşte, trebuie hrănit, îngrijit şi, după un timp – variabil în funcţie de anumiţi factori – moare. Varianta prezidenţială este diferită. Puiul nu trebuie hrănit cu grăunţe, ci cu legi, decrete, hotărîri de guvern, date statistice, ştiri, deci tot felul de informaţii, iar reacţia acestui pui... da, aveţi dreptate, chiar asta este denumirea ştiinţifică: popor virtual. În instrucţiunile de

utilizare, se spune – şi pînă acum s-a verificat în practică – se spune că reacţia lui la informaţii poate fi programată pe termen scurt, mediu şi lung. Acum este programat pentru şase luni. Adică ne dă indicii foarte exacte despre starea naţiunii peste şase luni de zile. Şi, îmi pare rău că trebuie să vă dau o veste proastă, arată cam prăpădit. Cu măsurile care trebuie luate pentru însănătoşirea economiei, credeţi c-o mai poate duce mult? Uitaţi-vă la el, numai piele şi os, îi cad fulgii şi are o privire melancolică de-ţi vine să-i plîngi de milă. Păi nu v-aţi întrebat chiar deloc cum de-aţi reuşit să cîştigaţi alegerile? Sau chiar credeţi că le-aţi cîştigat pe merit, că oamenii v-au votat? Cîtă naivitate! Mă faceţi să rîd! Ha, ha, ha!

Dar dacă tot am ajuns la acest subiect, trebuie să vă mărturisesc, pentru că-mi sînteţi simpatic, cea mai mare gafă din cariera mea prezidenţială. Mai mult decît o gafă, a fost o greşeală, aproape o crimă împotriva umanităţii. Mă refer la ceea ce presa a numit „Afacerea Clonegate“, adică la promulgarea Legii clonării. Nu prea ştiam despre ce era vorba, dar asta nu-i o scuză. Trebuia să prevăd consecinţele. Mai ales că exista deja rezoluţia OMS care spunea, citez din memorie, „clonarea umană este etic inacceptabilă şi contrară integrităţii şi moralităţii omului“. Dar au existat tot felul de presiuni, am fost rugat, implorat, somat să sprijin cercetarea ştiinţifică de vîrf, să nu dau cu piciorul unui premiu Nobel ca şi luat. Vă daţi seama ce-ar fi însemnat un premiu Nobel pentru Insula noastră? Aşa că am promulgat legea. Nenorocirea a fost referendumul acela, pentru desemnarea primului clonat. Speram, eram sigur că va fi ales un om normal, ca mine sau ca dumneavoastră. De ce protestaţi? Nu sînteţi normal? A, nu eraţi pe listă? Eu eram. Şi ce folos? Majoritatea mea dragă, fidelul meu electorat feminin care m-a ales de două ori preşedinte, şi-a pierdut capul după Don Juan. De atunci nu mai am

încredere în femei. Aş putea să vă arăt mii de scrisori în care vorbeau despre talentul meu politic, despre ochii mei albaştri, despre unghiul pleoapei superioare, despre aluniţa de pe bărbie... Dar cînd a venit vorba de clonare, şi-au pierdut total simţul civic şi nu mi-au dat nici un vot. Niciunul! Chiar şi consilierele şi secretarele mele l-au preferat pe Don Juan. Pînă şi nevastă-mea! Şi soţia dumneavoastră? Tot aşa? Ce-or fi găsit la el, zău că nu înţeleg. Dumneavoastră înţelegeţi? Nu, mulţumesc, n-am nevoie de apă. Nu plîng, domnule, de unde aţi mai scos-o şi pe asta, n-am de ce să plîng, asta a fost, gata, totul s-a terminat cu bine...

Camera de luat vederi panoramează din nou Salonul Tropical, unde acum se dansează tango. Dopul unei sticle de şampanie sare cu zgomot şi în prim plan se revarsă valuri de spumă. Rîsete.

Hai să revenim la oile noastre. Ba nu, nu, că şi oile îmi amintesc de clonare. Să revenim, deci, la subiectul întîlnirii noastre. Este un moment solemn, care nu trebuie ratat, pentru că se întîmplă atît de rar în viaţa unui om... Celor mai mulţi nu li se întîmplă niciodată. Uite cum stau lucrurile... Mai doriţi un pahar de ceva? Nu, ceai de sunătoare nu vă pot oferi, vă recomand în schimb un aquavit islandez, are o aromă specială, de chimion, seamănă puţin cu ceaiul contra colicilor care se dă sugarilor, dacă îl mai ţineţi minte. Este pur, garantat, distilat într-un geyser sau cel puţin aşa mi s-a spus. O picătură nu are cum să vă facă rău. Ei, şi ce dacă vă piliţi? Ar fi prima dată? Da, aveţi dreptate, e prima dată că sînteţi preşedinte. Este preferabil să păreţi treaz. Pe cît se poate. Bine, să trecem la problemele serioase. Agenda de pe birou v-o las, sînt însemnate două sau trei date, la care veţi avea anumite întîlniri importante. Ar fi bine să-mi telefonaţi înainte, să vă mai spun cîte ceva despre interlocutori şi despre tema discuţiilor. A,

cum doriţi. Pentru orice eventualitate, vă dau cartea mea de vizită. Puteţi să mă sunaţi la orice oră. Altceva? Am să vă sugerez ca atunci cînd veţi proceda la acele fireşti epurări politice pe criterii strict profesionale, să păstraţi totuşi bucătarul. Convingerile lui politice nu m-au interesat niciodată, poate că nici n-are aşa ceva, în schimb sosurile lui sînt mai presus de orice pact social!

À propos de pact social, ştiu că face parte din programul cu care aţi cîştigat alegerile, a făcut parte şi din programul meu, ca multe altele. Nu vă faceţi iluzii că-l veţi putea realiza, dar vorbiţi despre el minimum de două ori pe săptămînă, ca să se vadă că vă preocupă.

Unde rămăsesem? Cum vi se pare aquavit-ul? Divin, nu? Vă mai torn un pic. Doar o picătură. Aici aveţi numerele de telefon directe de care v-am vorbit adineaori. Sunaţi ori de cîte ori vi se pare că situaţia o impune. Dar dacă-i chemaţi prea des, îşi vor face o impresie proastă. Deci nu abuzaţi, aşa cum este bine să convocaţi cît mai rar Marele Consiliu de Război şi Pace. Altminteri dă impresia de instabilitate. Ce-aş mai putea să vă spun? Să vă urez succes? Fireşte. Numai că, raţional vorbind, ar fi din partea mea o dovadă de ipocrizie, cînd abia v-am arătat oul dungat. Ei, gata. Puteţi să mă conduceţi spre ieşire.

Poftim? Am uitat ceva? A, sigur că da, secretul atomic. Tocmai de el nu v-am vorbit? Ce greşeală! Ce greşeală! Păi atunci să mă mai aşez o dată în fotoliul acesta, să mai confecţionez o băutură geo-strategică şi să vă spun tot. Ce bem la faza asta? Saké-bourbon? Mururoa fizz? Cernobîlskaia? Hai, mai bine să bem ceva festiv şi vesel. O cupă. De şampanie, fireşte. Se potriveşte foarte bine cu conţinutul discuţiei. Ei, nu, vă rog să nu mă zoriţi! Ce-i cu manierele astea? Domnule, pînă nu v-am predat toate prerogativele, bucată cu bucată, bob cu bob, mai sînt preşedinte şi am dreptul garantat de Constituţie să vă spun ce vreau şi cît de încet

vreau. Asta nu e reforma ca să facem terapie de şoc. Eu am vrut să vă iau cu binişorul. Bine, bine. Văd că fierbeţi de nerăbdare. S-ar zice că aţi făcut toate eforturile astea cu campania – discursuri, programe, afişe, bani, mitinguri – numai ca să aflaţi de la mine secretul atomic! Nu vi s-a spus cînd eraţi mic să nu fiţi prea curios? A, vi s-a spus. Şi fără succes. Am înţeles. Asta e situaţia.

Deci, dumneavoastră doriţi să aflaţi de la mine secretul atomic. Nimic mai simplu. Veţi afla imediat tot ce ştiu eu despre subiectul respectiv. Trebuie să vă previn de la început că nu aveţi voie să luaţi nici un fel de notiţe şi sper că nu aveţi la dumneavoastră vreun aparat de înregistrat... Sigur? Cred că este mai bine să verific. Nu că n-aş avea încredere, cum naiba să n-am cînd 59,7 din populaţia ţării a avut încrederea să vă aleagă. Vă spun sincer, în contracandidatul dumneavoastră n-aş fi avut aceeaşi încredere. Totuşi, ce-i sigur e sigur. Dezbrăcarea! Da, da, de ce vă miraţi? A, nu vreţi? Păi atunci nici eu nu vreau să vă spun secretul atomic. Deocamdată, parada o conduc eu, cum spunea ilustrul Ostap Bender. Cum, nu-l cunoaşteţi? Cam multe lacune în cultura generală, dom' preşedinte! Scoateţi haina! Aşa, să vedem buzunarele... şi cămaşa... şi pantalonii... Hei! Ce-i asta? Ce caută acest reportofon marca Panasonic cu microcasetă în pantalonii dumneavoastră? Habar n-aveaţi că e acolo? Vi l-a pus cineva pe furiş? Dar cine, stimate domn, are acces la pantalonii dumneavoastră? Sau aţi luat împrumut pantalonii altcuiva, cu reportofon cu tot?! Evident, fără să ştiţi de existenţa lui. Iar dacă totuşi pantalonii aceştia din stofă de lînă, bine croiţi, bleumarin cu dunguliţe gri, vă aparţin, al cui este reportofonul şi cum a ajuns el în buzunarul pentru ceas? Să nu-mi spuneţi că frumoasa dumneavoastră soţie, distinsa viitoare primă doamnă, e geloasă şi vrea să ştie tot ce faceţi. Nu pot să cred una ca asta!

Aşa, să scoatem caseta. Nu vă apropiaţi, e corp delict. Altceva? Vreau să spun, alt reportofon? Jos chiloţii! Am spus „Jos chiloţii“ nu „Jos preşedintele!“. Nu, domnule, nu mă interesează anatomia dumneavoastră, ci doar aparatura electronică. Da, şi pantofii. Hm... talpa e cam groasă, aici se poate ascunde ceva. Şi şosetele? Sigur? Bine, îmbrăcaţi-vă, percheziţia corporală s-a terminat. Să vă fie ruşine! Asta-i purtare de preşedinte? Ia te uită cine-mi era alesul naţiei! Domnule, sînteţi inconştient, iresponsabil sau cel puţin idiot! Cui voiaţi să vindeţi secretul atomic al ţării? Sau să aibă cineva atîta nevoie de reţetele mele de cocktailuri?...

Bine, luaţi loc. Vedeţi că v-aţi legat strîmb cravata. Aveţi o oglindă acolo, lîngă calculator. Aşa. V-aţi liniştit? Eu nu. Trebuie să beau ceva, m-aţi enervat, m-aţi scos din sărite. Nu vă daţi seama că aţi pus în pericol securitatea ţării?! Noroc că sînt eu vigilent. Altfel nu supravieţuiam în funcţia asta. Şi acum ce-i de făcut? Pot eu să mai am încredere, pot eu să vă destăinui cel mai important secret de stat? De unde să ştiu că nu-l veţi vinde unui serviciu de informaţii sau chiar unui gazetar de la un ziar de scandal? Spuneţi şi dumneavoastră... Ce încurcătură!

Hai să bem ceva. O tărie ne va limpezi minţile şi vom găsi soluţia cea mai bună. Ce preferaţi? O votcă? Un whisky? Un coniac? Un gin cu tonic? Un uzo? O ţuică? Eu am să iau un whisky. Şi dumneavoastră la fel? Ce solidaritate mişcătoare!

Încă unul? Eu mai iau puţin. E vasodilatator, face bine. Ei, acum parcă văd altfel viaţa... Hai, nu mai fiţi atît de speriat. Gata, m-am liniştit. Nu vă faceţi probleme, n-am să spun nimănui de reportofon. Ce-o să-i spuneţi dumneavoastră celui care vi l-a dat, vă priveşte. Mai luaţi un whisky, văd că tremuraţi tot. Hai, domnule, veniţi-vă în fire, partea cea mai grea abia urmează.

Să vă spun secretul... Să vi-l spun? Să nu vi-l spun? Teoretic, sînt obligat să vi-l spun. Scrie şi în agendă. Transferul prerogativelor. Or, dacă nici secretul atomic nu e prerogativă, atunci ce este? Deci, cum ziceam, teoretic ar trebui să vi-l spun. Practic, la ce naiba vă trebuie? Ce să faceţi cu el? Oricum n-aveţi în programul cu care aţi cîştigat alegerile declanşarea unui război nuclear. Sau aveţi şi un program secret? Nu? Mă bucur foarte mult. Încă un whisky? Noroc şi sănătate! Bine, domnule, hai să vă fac fericit, vă spun secretul. Dar înainte de a vi-l spune, trebuie să juraţi că nu-l veţi spune nimănui, decît, fireşte, succesorului dumneavoastră, la momentul respectiv. Deci, juraţi? Nu, nu aşa. Repetaţi după mine. **Jur că voi păstra secretul atomic al ţării şi că nu-l voi împărtăşi nimănui, prin scris, gesturi sau viu grai, în convorbiri directe sau la telefon, prin înregistrare audio sau video sau prin program de calculator, în nici un fel de împrejurări, nici măcar dacă viaţa mi-ar fi în primejdie. Aşa să-mi ajute Dumnezeu!** Amin. Ei, să bem pentru asta! Noroc!

Bine. Acum pot să-ţi spun secretul. Povestea începe mai demult... Stai! De unde să fiu eu sigur că eşti presedintele? Dacă eşti dublura, sosia? Dovedeşte-mi că eşti preşedintele. Ai vreo dovadă de identitate? Nu, nu buletinul. Altceva, o dovadă că eşti chiar persoana în cauză. Da, ştiu, am spus mai devreme că nu contează. Şi ce dacă? Acum contează. Vreau să fiu sigur. Ia să-ţi văd urechile. În prim-planurile de la televizor aveai nişte urechi clăpăuge de mai mare mila. Da, domnule. Astea-s urechile, inimitabile, nu văd urme de operaţie şi nici nu cred să poată exista aşa ceva în dublu exemplar. Bine, Urechilă, ciuleşte-ţi urechiuşele, ai să auzi ce n-ai mai auzit. Nu-ţi place să ţi se spună Urechilă? Dar la şcoală cum te strigau? Măgăruş? Iepuroiu? Pavilion? Eu zic că Urechilă este mai potrivit. Hai să trecem la treabă.

Deci, secretul atomic. Înainte de toate, trebuie să ştii că fiecare stat are mai multe secrete şi mai multe raţiuni. De aceea se spune „secrete de stat“ şi „raţiuni de stat“. La raţiuni de stat te referi cînd dai un decret pe care nu-l înţelege nimeni, cînd eliberezi un terorist sau cînd faci brusc o vizită într-o ţară cu care te afli în conflict. Şi aşa mai departe. Secretele de stat sînt de două feluri: temporare şi eterne. Cele temporare, e lesne de ghicit, la un moment dat devin secrete simple, apoi se dau publicităţii în Jurnalul Oficial, dacă nu cumva apar înainte în vreo gazetă, caz în care purtătorul de cuvînt dă o dezminţire categorică. Secretele eterne, foarte rare, sînt atît de secrete, încît nimeni nici măcar nu bănuieşte existenţa lor. Iar dacă din întîmplare le află cine nu trebuie, totul se încheie nu cu o dezminţire, ci cu o înmormîntare discretă sau, uneori, cu funeralii naţionale. Ceea ce va trebui să-ţi spun acum ar intra în mod normal la categoria secrete temporare, dar cum, din anumite motive, modul nu este normal, secretul nostru atomic este etern. Nu are nici o legătură cu infinitatea lumii materiale sau cu structura atomului, cu fisiunea, cu fuziunea, cu protonul, electronul sau neutronul. Dacă vrei, din raţiuni de stat, secretul atomic este etern. Punct.

Deci, începem cu începutul, mergem drept înainte pînă la sfirşit, iar acolo ne oprim. Poftim? N-ai citit „Alice în ţara minunilor“? Nu mai înţeleg nimic, ar trebui introdus un test de cultură generală înainte de alegeri, ca să nu ne pomenim cu preşedinţi ignoranţi. Bine, să trecem şi peste această lacună. Unde rămăsesem? A, la început. Foarte bine. Începutul se plasează în timp cîndva, acum vreo douăzeci de ani, cînd primul preşedinte ales democratic a predat ştafeta succesorului său, al doilea preşedinte ales democratic. Au avut şi ei o discuţie plăcută, ca a noastră de azi, dar apoi, cînd au ajuns la Secretul Atomic, s-au întîmplat lucruri stranii. Succesorul a leşinat, iar succedatul

(dacă găsiţi vreun cuvînt mai bun, folosiţi-l) abia a reuşit să-l readucă la viaţă. Pe atunci nu exista încă lista de băuturi din seif şi nici harta aferentă. Au fost aduse ulterior, tocmai pentru a preveni asemenea incidente. Eu ştiu toate astea de la predecesorul meu, care le ştia de la predecesorul lui, care fusese unul din participanţii la discuţia cu pricina. Mă urmăriţi? Fiţi foarte atent. Deci, al doilea preşedinte ales democratic a leşinat auzindu-l pe primul preşedinte ales democratic povestind cum a preluat prerogativele de la ultimul preşedinte ales nedemocratic. Pînă aici e clar? Problema este însă că la discuţia aceea plăcută şi destinsă, ca asta a noastră de astăzi, ultimul preşedinte ales nedemocratic i-a spus primului preşedinte ales democratic: „Domnule preşedinte, ştiu că discuţia noastră ar trebui să fie scurtă. Sînteţi aşteptat în Salonul Tropical şi nu mă îndoiesc că discursul pe care-l veţi ţine va fi strălucit. Dar înainte, conform unei noi tradiţii, trebuie să vă încredinţez acele lucruri pe care şeful statului, şi numai el, trebuie să le ştie. Doar că ceea ce vă voi spune va dura destul de mult şi invitaţii şi-ar putea pierde răbdarea...“ Pînă aici sună cunoscut, nu? Mai departe se schimbă lucrurile. „Domnule preşedinte, aveţi în faţa dumneavoastră pe cel mai fericit om din lume. Nici nu ştiţi ce fericit sînt că pot să vă predau prerogativele prezidenţiale şi să scap de ele odată pentru totdeauna, mai ales de blestematul acela de secret atomic care mi-a otrăvit viaţa în ultimii ani. Domnule preşedinte, sînteţi alesul poporului, trebuie să vă spun adevărul. Sînt un impostor. Nu sînt eu ultimul preşedinte ales nedemocratic. El a murit acum opt ani şi jumătate, într-un accident de vînătoare. Eu eram dublura lui, sosia, cascadorul gata să moară în locul preşedintelui iubit... dar n-a fost să fie aşa. Eram numai noi doi în poieniţa aceea cînd l-a lovit glontele. Ceilalţi se aflau la 20-30 de metri. Cînd s-au apropiat în goană, n-a fost

nevoie decît să-mi joc rolul. Nici o problemă, sînt actor profesionist şi-l imitam la perfecţie. Nimeni, nici măcar soţia lui, n-a aflat că am intrat definitiv în pielea personajului. Dar au fost opt ani şi jumătate de chin. Nici o clipă nu-mi permiteam să fiu eu însumi şi, ce era cel mai rău, îmi lipseau aplauzele. N-am reuşit să ajung un mare actor. Visasem să joc Hamlet, Richard al III-lea... şi iată-mă condamnat pe viaţă să joc rolul unui biet dictator... Ghinionul meu, semănam fizic destul de bine cu el şi mă amuzam imitîndu-l într-un cerc de prieteni. S-a aflat, era s-o păţesc, dar cei de la poliţia secretă, după ce m-au pus să-l imit, mi-au propus slujba asta. Am acceptat, ce era să fac. De unde să ştiu eu că trei luni mai tîrziu, cînd abia terminasem pregătirea şi eram în prima misiune oficială, avea să se întîmple accidentul acela. Dacă accident a fost... Pentru că nimeni n-a avut nici o îndoială că mortul era dublura, cascadorul, sosia, actorul. Au sărit la mine toţi: «Domnule preşedinte, sînteţi teafăr?» Aşa că am intrat în rol...“

Vedeţi? Invers decît în cartea cu JFK. Nu vi se pare semnificativ? Eu zic să mai bem un whisky în timp ce vă povestesc mai departe... Deci, zice ultimul preşedinte ales nedemocratic primului preşedinte ales democratic:

„... A fost infernal. Zi şi noapte, atent să nu scap vreo vorbă nepotrivită, să nu vorbesc în somn, să nu sforăi...

Cred că totuşi a fost cineva care şi-a dat seama de adevăr. Soţia mea. Adică a lui, fireşte. A şi remarcat că după incidentul acela de la vînătoare parcă devenisem mai viril... Dar era şi ea nouă în rolul de soţie, nu, nu era dublură, răposatul se însurase a patra oară, cu o tinerică, abia se întorseseră din luna de miere cînd am devenit eu preşedinte şi deci soţul ei. Aşa că totul s-a terminat cu bine.

Exista însă o problemă. Secretul atomic. El, preşedintele, murise pe loc, n-a avut timp să mi-l spună, presupunînd că ar fi avut intenţia s-o facă. Domnule preşedinte, trebuie să vă spun crudul adevăr: secretul atomic nu există. Adică o fi existînd el, dar n-am reuşit să-l găsesc. Numai că nimeni nu ştie că eu nu-l ştiu. Sper că vă daţi seama de implicaţiile interne, dar mai ales internaţionale, dacă s-ar afla. Deci, acesta este marele secret pe care vi-l dezvălui. Păstraţi-l ca pe ochii din cap. Vă doresc succes.“

Asta mi-a spus predecesorul meu că i-a povestit predecesorul lui, care auzise toată tărăşenia chiar de la primul preşedinte ales democratic. Dar de ce sînteţi atît de alb la faţă? Ce faceţi, domnule preşedinte, nu leşinaţi, mai am doar cîteva vorbe de spus... Repede, whisky, beţi paharul ăsta, nu, nu e mult, e tocmai cît vă trebuie ca să vă anestezieze. Aşa... nici mie nu-mi strică un păhărel... Ce să vă mai spun? Păi, mare lucru nu mai este. Doar că îmi pare rău, stimatul meu succesor, că te-am dezamăgit. Scopul principal al micii şi plăcutei noastre reuniuni nu poate fi atins. La fel ca şi predecesorul meu, am încercat zadarnic să descopăr secretul codului atomic, iar apoi, cu mult succes, să ascund de toată lumea secretul că nu ştiu acest secret. Îţi doresc şi dumitale succes.

Iar acum trebuie să ieşim la braţ şi zîmbitori, iar dumneata să mă conduci la maşină. Eu voi pleca într-o croazieră, iar dumneata eşti aşteptat cu nerăbdare în Salonul Tropical. Să mergem! Cum? Vrei să ştii dacă sînt chiar eu sau o sosie? Sau poate un clon? Regret foarte mult, dar acest secret nu pot să ţi-l dezvălui. Gata, să mergem. Aoleu, dar dumneata, dragă domnule preşedinte, abia te ţii pe picioare! Cum să apari aşa în public şi la televizor, în transmisie directă? Văd că va trebui să-ţi destăinui un ultim secret: cocktailul de trezire, din zeamă de varză acră, piper verde, piper de Cayenne, muştar de Dijon, ardei iute, o picătură de

Bitter suedez (nici o legătură cu modelul suedez), trei picături de Tabasco, cinci frunze de mentă tocate şi votcă rusească. Bea-l dintr-o înghiţitură! Aşa... Altă viaţă, nu?

Cu aceste cuvinte, al patrulea preşedinte al Insulei se ridică şi plecă, însoţit pînă la uşa reşedinţei prezidenţiale de cel de-al cincilea şef ales democratic al statului. Acesta apăru în salonul unde urma să-şi ţină discursul oficial cu o mică întîrziere. Alb la faţă, rostea mecanic cuvintele învăţate pe de rost, cu gîndul la secretul codului atomic, pe care trebuia de-acum încolo să-l păzească...

Neptun, iunie 1995-Bucureşti, februarie 1997

Table of Contents

DON JUAN ŞI CEILALŢI
- Partea I. Curs scurt de istorie a clonării
- Partea a II-a. Viaţa lui Clon Juan
- Partea a III-a. Procesul lui Don Juan
  - „Lumea încă nu a înţeles rolul femeii pe Pământ“
  - Fan-club
  - Juanito
  - Lui Don Juan, cu dragoste
  - Agenda lui Nelu
  - Adevărul şi numai adevărul
  - Don Juan în instanţă
  - Pledoarie pentru Don Juan
  - Epilog
  - Anexă. Legea clonării

SECRETUL ATOMIC

Table of Contents

DON JUAN ŞI CEILALŢI 7
Partea I. Curs scurt de istorie a clonării 8
Partea a II-a. Viaţa lui Clon Juan 25
Partea a III-a. Procesul lui Don Juan 36
„Lumea încă nu a înţeles rolul femeii pe Pământ“ 37
Fan-club 44
Juanito 48
Lui Don Juan, cu dragoste 52
Agenda lui Nelu 59
Adevărul şi numai adevărul 64
Don Juan în instanţă 70
Pledoarie pentru Don Juan 72
Epilog 73
Anexă. Legea clonării 76
SECRETUL ATOMIC 77